BUDAPEST, 1944. MÁRCIUS 1. — IV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

ÁRA: 10 FILLÉR

MAGYAR FUTÁR

RAJAISS FERENC LAPJA

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1944 FEB 28
óra ... perc
ÁTVETTE

A MUNKÁSMOZGALMI INTÉZET KÖNYVTÁRA

HF 30 119

ŐRSÉG
FINNORSZÁG LEGÉSZAKIBB FRONTSZAKASZÁN

A MOSONMAGYARÓVÁRI NÉPFŐISKOLÁN

A magyar föld fiainak önművelése, nemzetünk jobb jövendőjének szilárd alapja. Halad az élet a háborúban is! Új ismeretek és eljárási módozatok, a szükséggazdálkodás csodálatos új tudománya, a növénytermelés, az állattenyésztés, a kertészet, az üzemtan s általában a gyakorlati mezőgazdasági ismeretek gyors fejlődése, az értelmes ifjúságot, az iskolában szerzett tudásának bővítésére készteti, hogy megállja a helyét az idők rohanásában s hogy ésszerű munkával vesse meg a lábát keményen, az apáktól öröklött kisbirtokon. Mosonmagyaróvár népfőiskolájára, a Csallóközből és a Szigetközből ötször annyi fiatal gazda jelentkezett, mint amennyit fel tudtak venni a rövid téli tanfolyamra! Ez a becsületes, józan érdeklődés azt parancsolja, hogy be kell hálózni az egész országot a népfőiskolák sűrű hálózatával, hogy mindenki tanulhasson, aki akar s tudását érvényesíthesse a jól vezetett magyar kisgazdaságok felvirágoztatására és további kiépítésére, a törvénybeiktatott földreform céltudatos megvalósításának új korszakában...

(Jánossy Endre felvételei)

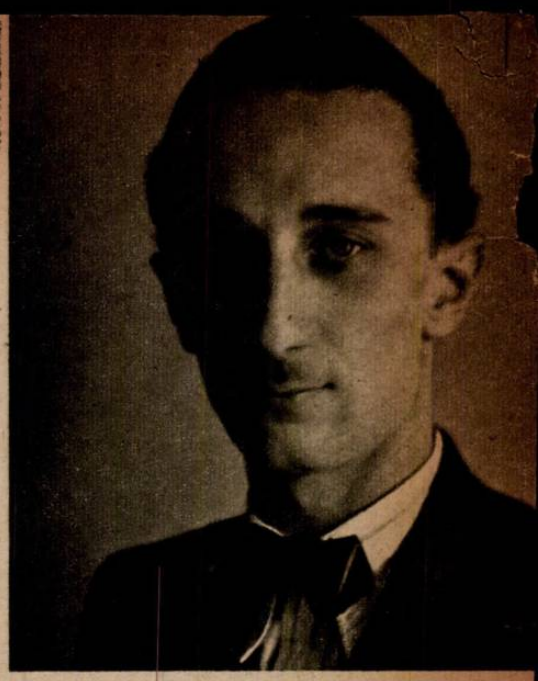

DR. TIMAFFY LÁSZLÓ, a nyugati végek első népfőiskolájának lelkes szervezője és vezetője. Az a nemzet igazi fia, aki megszerzett tudását népének fajtájának művelésére hasznosítja...

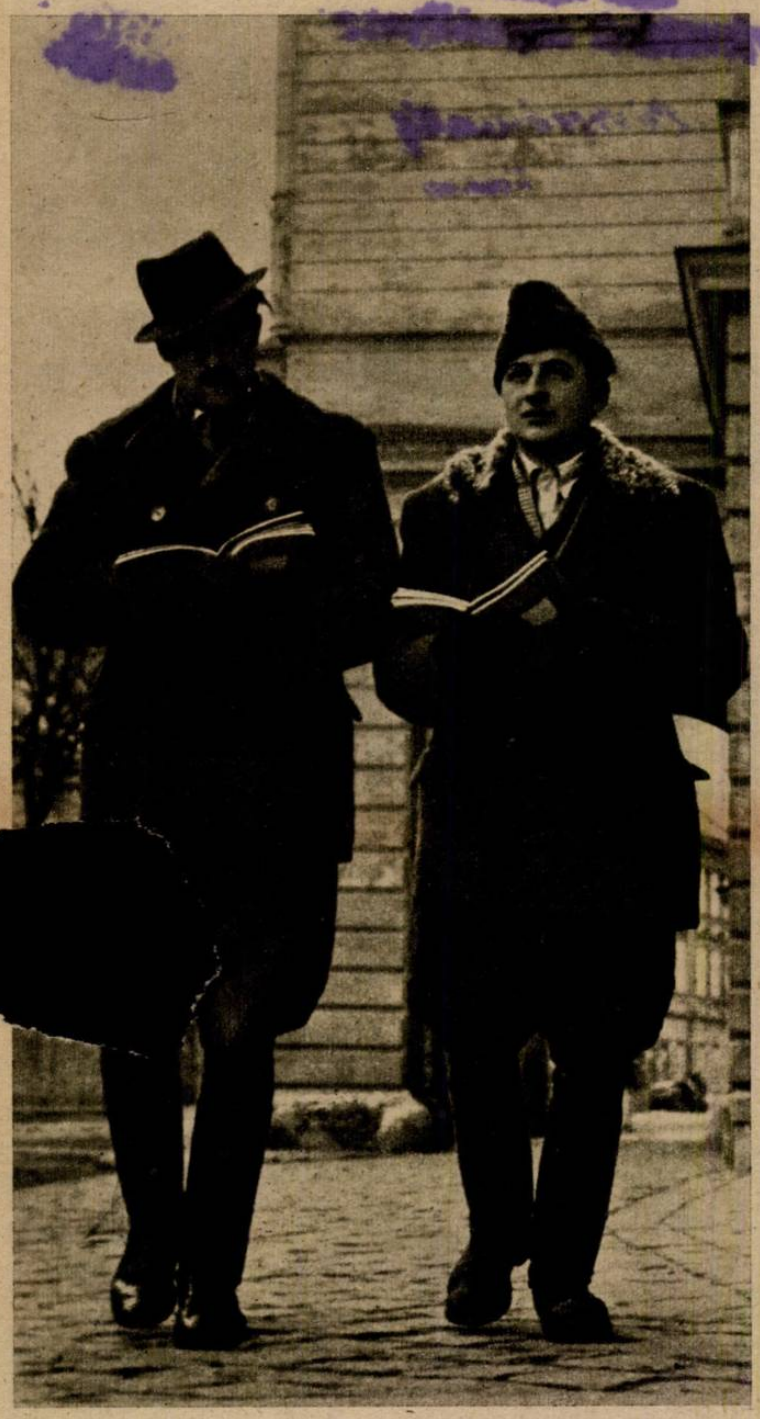

KOVÁCS ANDRÁS kisbodaki, 21 éves, 25 holdas, aranykalászos gazda elmondja, hogy miért iratkozott be a népfőiskolára:

„Szívesen tanulok, mert tudom, hogy hasznát veszem. Én helyettem senki sem igyekszik, ha nem fogom meg magam a dolog végit...“

LÁTOGATÁS A VÁRMEGYE RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI MÚZEUMÁBAN. A régi Magyaróvár domborművű térképét nagy érdeklődéssel szemlélik a főiskolások. A közös mult, a rengeteg munka, vergődés és a törekvő haladás minden magyar közös kincse...

IRÁSBELI DOLGOZAT A NÉPFŐISKOLÁN. A jogilag helyes haszonbérleti szerződés megfogalmazása a feladat. De sok keserűségtől menekülhettek volna meg a magyar kisgazdák, ha idejében bevezetik őket a szerződések jogi rejtelmeibe!..

A SZÁLLÁS ÉS A TANTEREM közötti úton még átnézik jegyzeteiket a népfőiskola gazdanövendékei...

„Szívesen tanulok, mert tudom, hogy hasznát veszem. Én helyettem senki sem igyekszik, ha nem fogom meg magam a dolog végit...“

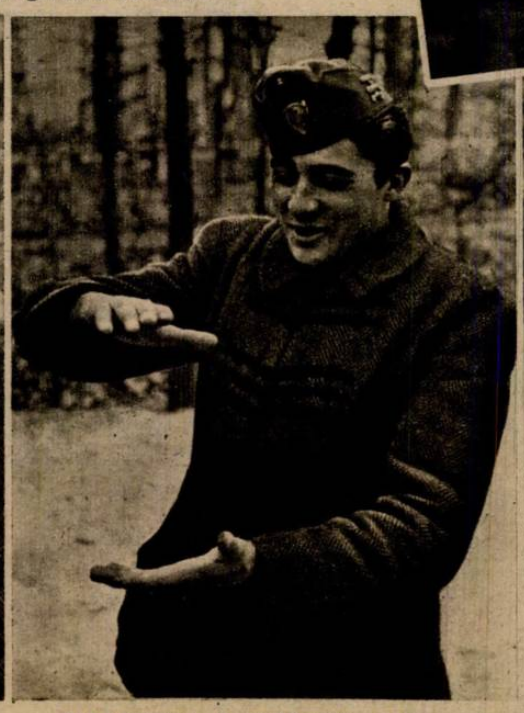

„TALAJVIZES A SZÁNTÓM. Néha csak ekkora rajta a gabona. De jó föld kertészkedésre. Most majd megpróbálom kicsiben először...“

„Szép, hatalmas tenyészállatokat szeretnék nevelni, —

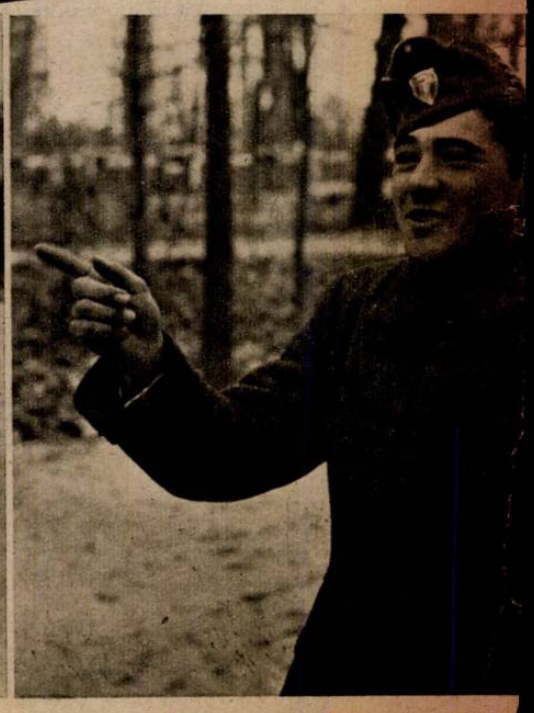

„...hogy a faluban azt mondják, — ez a Kovács András-é...

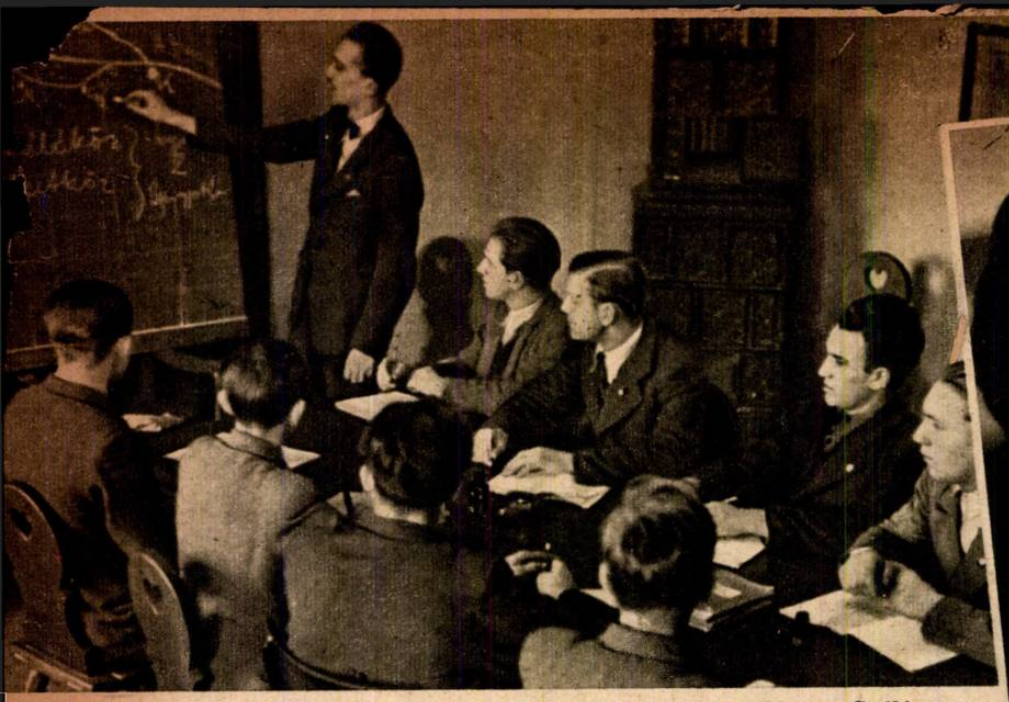

A FŐISKOLA HALLGATÓI komolyan megismerik szűkebb hazájukat, a Csallóközt és a Szigetközt. A földrajzi tudás az elmélyült hazaszeretetet és a gazdálkodási törvényszerűségek felismerését szolgálja

EL A MAGYAR DAL A NÉPFŐISKOLÁN s ősi rigmusok szomorúszép nótáját zengik a fiatalok:

„Ha Dunárul fúj a szél,
Szegény embert mindig ér,
Dunárul fúj a szél..."

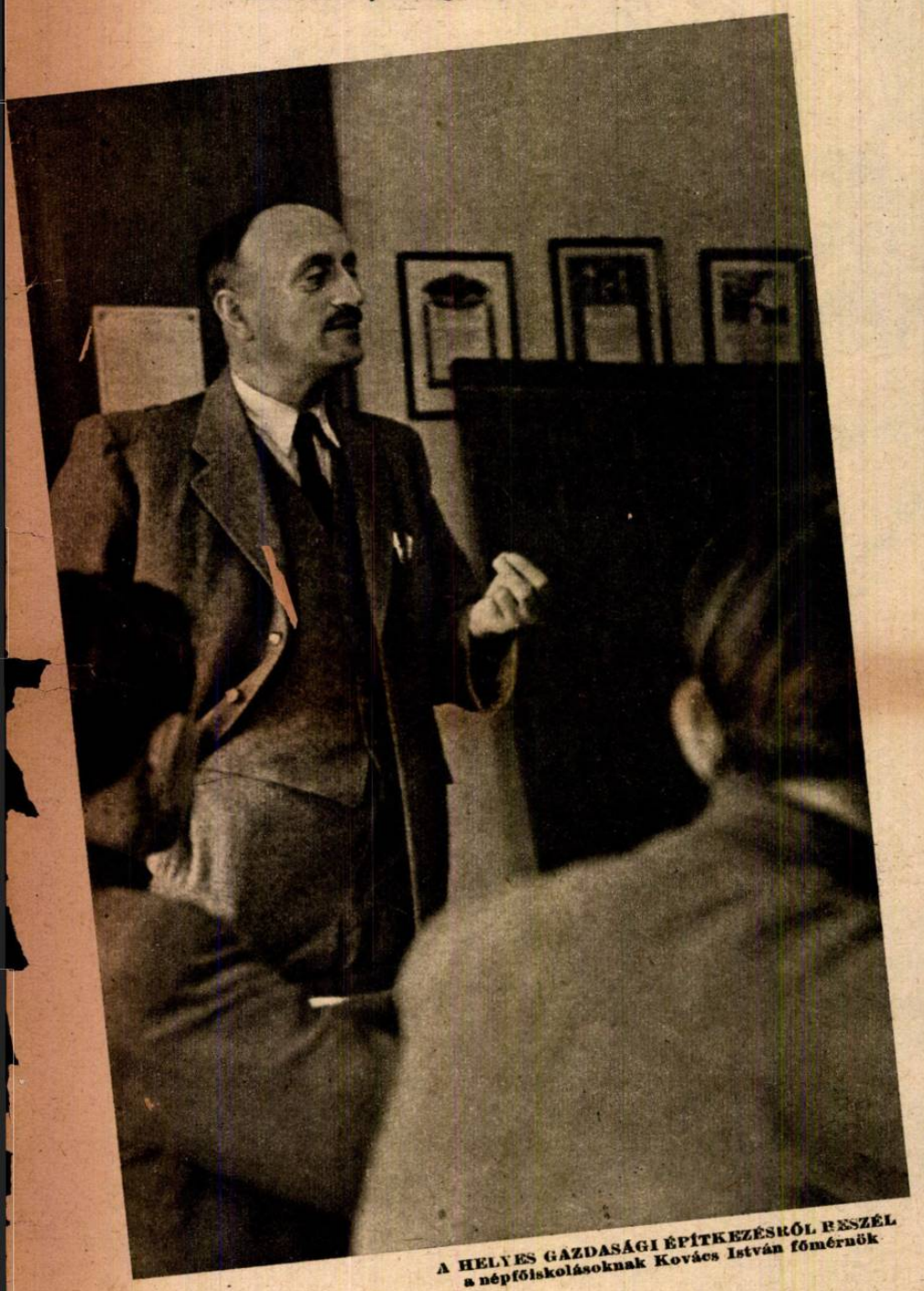

A HELYES GAZDASÁGI ÉPÍTKEZÉSRŐL BESZÉL a népfőiskolásoknak Kovács István főmérnök

„A FALUMBAN PEDIG magas, nagy kultúrházat szeretnék látni, ahol a népet összehozzuk beszélgetésre, tanulásra, nótára..."

„DEHÁT NEHÉZ DOLGOK EZEK, sokat kell majd küzködni az élettel. Ha a jó Isten segít, s tanulunk eleget, talán mi is segíthetünk az országon. Mert azt akarjuk..."

TANULMÁNYI SÉTA A MEZŐGAZDASÁGI FŐISKOLÁBAN. A magasabb tudományok eredményeit már nyitott szemekkel tudják értékelni a népfőiskola fiatal gazdái...

Az osztrogorszki hős: Duska László százados

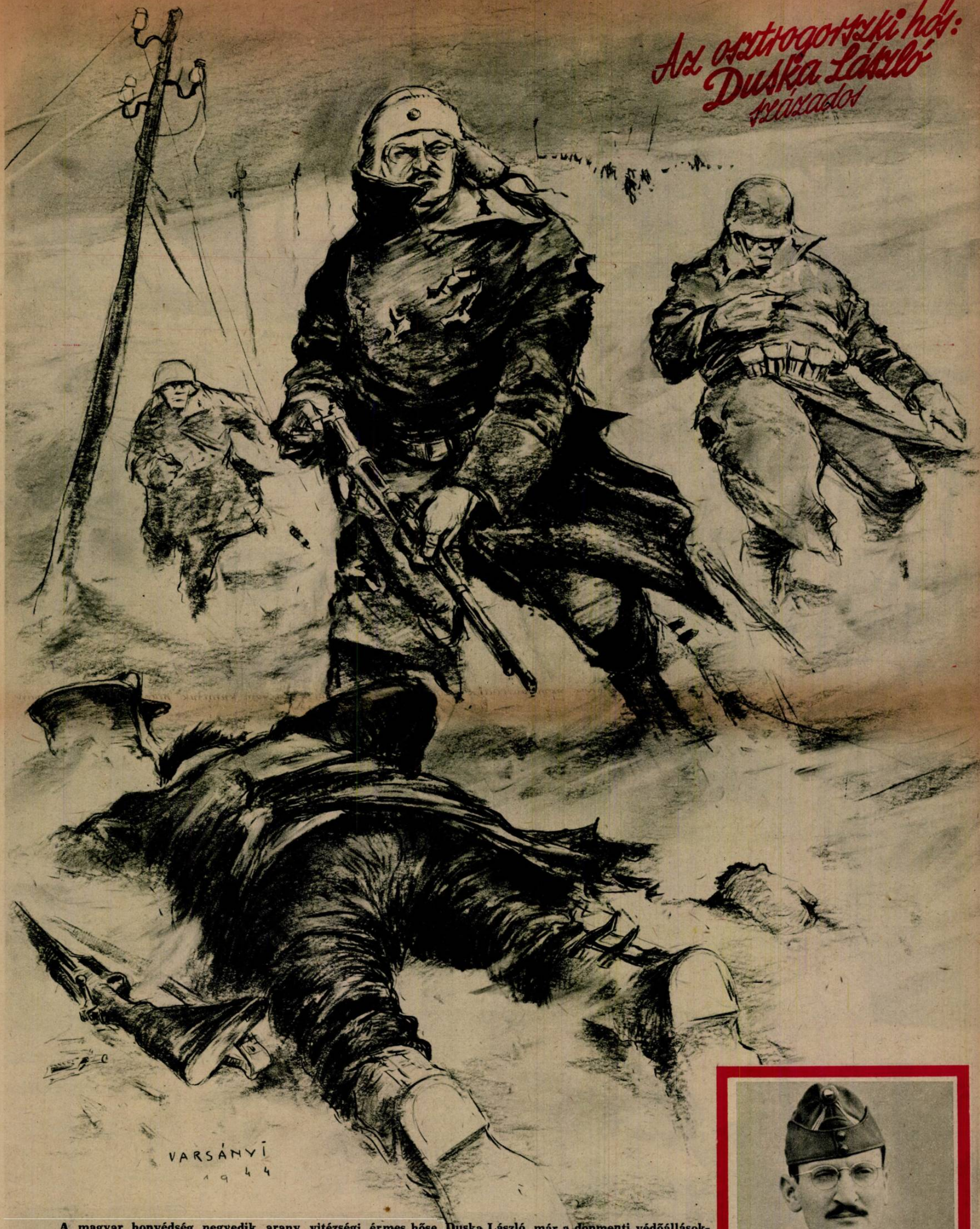

A magyar honvédség negyedik arany vitézségi érmes hőse, Duska László, már a donmenti védőállásokban is a legszebb fegyvertények egész sorát hajtotta végre. 1943 január 14-ének éjjelén a vörösök több helyen betörtek a magyar csapatok vonalába s Duska százados zászlóalját is több részre szakították, hogy egyenként morzsolják fel az elszigetelt csoportokat. Duska százados haláltmegvető bátorsággal sietett a bekerített részek támogatására, keresztültörte a bolsevisták gyűrűjét s aránytalanul kevés veszteséggel vonult be ezredéhez... Öt nappal később, Osztrogorszknál a magyar menetoszlopot délről szovjetlovasság támadta meg, észak felől pedig súlyos tüzérségi, páncéltörő és harckocsi tüzet kapott... Duska százados megsebesült a homlokán, mellén és a vállán, elöntötte a vér, de nem a sebeivel törődött, hanem rendet teremtett a megingott sorokban s személyesen irányított géppuskájával megfutamította a rohamozó szovjetlovasságot... Újabb szovjet bekerítés után, Duska százados vállalta az áttörés irányítását s a vakmerő támadást, puskával a kezében, az első sorban vezette. A kedvező lélektani pillanatban Duska százados rohamra vezényelte zászlóalját s elsőnek rohant a házak közé, felszabadítani a menekülés útját. A vörösök megfutottak s végre ideje volt a hős katonának, sebeit bekötöztetni... A németek oldalán vívott vállalkozóharcokért Duska százados megkapta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét is. Duska László százados mintaképe a hős magyar honvédnek!...

HÉTRŐL HÉTRE

A légi háború

szélesre nyitotta fekete szárnyait s a képzelőerőt megszégyenítő borzalmakkal keresi dühödten a döntést az európai városok és települési helyek fölött. Éjjel és nappal zúgnak, dörögnek a bombázó gépek százai s a téli felhőtakarók mögül tüzet és vasat robbantanak a földre. Lángtenger mar az utcasorokba, templomtornyok dőlnek a házakra, az évezredes kolostor falai kiégnek, könyvtárak, múzeumok hamvadnak el, fehéren izzó zsarátnok lepi be az otthonok helyét és sárgalobogású kén fröccsen a menekülő emberekre... A földre zuhant pokol véres színjátékában, már zilált révületbe kavarodik a hősiség és a gonoszság fogalma... A technikai háború irgalmatlan belső törvénye ellódította ősi helyéről a harci lovagiasság nemes szabályát, amely évezredeken át a szemtől-szembe vívott csatát, viadalt és megütközést parancsolta az igazi katonának. Fegyveres támad a fegyveresre s bármilyen kemény és kegyetlen a küzdelem, gyalogos, lovas, tüzérségi vagy új páncélos erők között, a harcot katonák vívják egymás ellen s megkímélik az asszonyokat, gyerekeket, a betegek, aggok sokaságát és a csataterektől távoli otthonokat. A repülőgépé a háborús erkölcstelenség forradalmának dicstelen sikere! Amíg a légi erők egymásra támadtak, vagy a harcterek körzetében a döntést siettették a szembenálló fegyveres táborok között, addig a repülőgép is alkalmazkodott a becsületes katonaszellem ősi szabályaihoz, de amióta az elvadult szenvedélyek terrorbombázásra használják, sok száz kilométernyi távolságokban a frontvonalak mögött, azóta a repülő erődök az emberiesség, a kultura s a véres viszályokból való józan kibontakozás halálos ellenségei! És azt is nyugodtan állíthatjuk, hogy a légi terror nem hoz döntést a népek gigantikus csatájában. Amíg csak az angolszászok pusztították Nyugateurópa és Olaszország városait, addig elhihették az örvendezők, hogy a terror győzelmet érlel, de azóta már Londonban sem alszanak a milliók az égig csapódó lángtengerekben... Kiderült, hogy mindenki bombázhat mindenkit, mert a védelem és a támadás feltételei nem azonosak. Ha 500 gép helyett 1000 bombázó zúdul Németországra, a felfokozott terror egyetlen német harcigépet sem tud visszatéríteni londoni útjáról... Winston Churchill is csak új szenvedést és megpróbáltatást ígérhetett az angol népnek s a háború elhúzódását jósolta meg, az ellenség töretlen erejére való hivatkozással. Az esélyek valahogy kiegyensúlyozódtak, a háború vége beláthatatlan messzeségekbe tűnt s ideje volna felvetni a kérdést bátran és egyenesen, hogy kinek lesz haszna az európai terrortámadások végtelen romhalmazából?..

Csak a szovjetnek!

Egyedül Moszkva urai leshetik az égen a nagy vánszedés vörös csillagát! Európa meggyöngülése, harci erejének elomlása, a romok, a pusztulás, a szétesettség és a kétségbeesés anarchiája a bolsevizmust segítené ideiglenes győzelemhez s utána évtizedekig dühöngő, csillapíthatatlan polgárháború dúlná szét Európát, mert a kultúrnemzetek fiai nem tudnák elviselni a moszkovita ostor csapásait... Anglia és az Amerikai Egyesült Államok gazdasági és politikai szervezetét is összeroppantaná a szörnyű válság és a bolsevista betegség, mint az őrült kezének szorítása a dióhéjjat. Egyház, kereszténység, magántulajdon, szabad földműves, független államszervezet, belső önrendelkezési jog nem maradhatna meg sehol Európában a bolsevista orkán rohama után, — hogy a tőkések, vagy éppen az arisztokraták rendjéről ne is beszéljünk. A szovjet megtörtént átformálódásáról suttogott meséket, a bolsevista ügynökök terjesztik szerte az egész világon. Uralmi rendszerek lényegét nem mossák el az ügyes alkalmazkodások s a pánszláv világhatalmi fanatizmusnak ma már kialakult gazdasági és társadalmi rendszere van, amelybe a szabad nemzeteket csak elképzelhetetlen nyomorúság és vérontás árán lehet belétörni!.. Hiszen még az oroszokra is, milliók kiirtása után sikerült szorosan felrakni a vörös jármot s ezeknek a millióknak túlnyomó nagy része nem gróf, földbirtokos, nagyúr és nagyvállalkozó volt, hanem egyszerű földműves, iparos, munkás és kishivatalnok! Moszkva pedig következetes brutalitással érvényesíti a saját céljait s lassanként elhomályosítja véglegesen az angolszász hadi célokat. A lengyel kérdés csődje nyilvánvaló. A Londonban nagyranövelt Benes átállott a moszkvai vonalra s még csak mutatni sem lehet ellene a neheztelést... A finn-kérdésben az angol hírszolgálati iroda diplomáciai tudósítója jelentette ki, hogy a szovjet nem teljesítette a brit kormány kívánságait a fegyverszüneti feltételek dolgában. Szerbiában hosszú csűrés-csavarás után, csak a kommunista álláspont érvényesült, s Tito „marsall" Moszkva nevében kívánja irányítani a Balkán jövőjét. Északafrikában nem harcoltak szovjetcsapatok, de már a bolsevista diplomaták felelősek a buján virágzó kommunista aknamunkáért. Az angolszászok még a terrorbombázásokkal sem magukért dolgoznak. Az az övék, amit visszakapnak a megtorlásban, de minden más esetleges eredmény a szovjeté. Érdemes az ilyen félelmetesen egyoldalú, a kultúremberiség közös ellenségét megsegítő célért, a terrorbombázások világtörténelmi felelősségét tovább is vállalni?..

Az előkelő

napilap, kulturális honfibúval bélelt cikket írt arról, hogy az elmúlott esztendőben igen sok nagykorú magyar ember végezte el magánúton a polgári iskola négy osztályát, hogy alsófokú középiskolai bizonyítványt szerezzen. Hogy az ijedelem micsoda zavaros magasműveltségű forrásból származhatik, azt igen nehéz feladat volna kideríteni, de jellemző ez a fensőbbséges aggodalmaskodás, egyes körök világtól elrugaszkodott képzeteire. Már nagyon régen találták ki azt a buta és önző jelszót, hogy „a félműveltség rosszabb a műveletlenségnél..." De azóta alázatos, nagy tudósok bebizonyították, hogy „teljes, tökéletes műveltsége" bizony senkinek sincs s azok is a félműveltség állapotában leledzenek, akik önmagukat szívesen nevezik ki a tökéletes tudás képviselőinek... Természetes dolog, hogy könnyebb az olyan emberekkel elbánni, akik sem írni, sem olvasni nem tudnak s az agyuk pallérozására nem törekednek s ezért sok kalmár, ügynök és politikus dicséri a természet egyszerű gyermekeit, akiket könnyű vezetni s itt-ott kizsákmányolni... A népi kultura hívei úgy tudják, hogy a teljes műveletlenség a zsarnoksághoz vezető út és emberhez nem méltó állapot s a haladás és fejlődés szent ügyét szolgálja az iskolázottság minden egyes fokozata! Örüljünk annak, ha minél több magyar, a saját jószántából felfelé tör, könyvet vesz a kezébe, tanul s vizsgázik, hogy előbbre jusson s megszerezze magának és családjának a tisztes élet szükségleteit, nem siránkozó protekcióval, hanem az önművelés erejével! Hősi akaraterőről tanuskodik a dolgozó ember igyekezete, mert végtelenül nehéz feladat a mindennapi munka után, a pihenésre szükséges órákban készülni az iskolai vizsgákra, amelyeken a szerencsés ember már gyerekkorában átesett... Lecsökkenteni a magánvizsgázó felnőttek számát? Miért? Kiknek érdekében? Éppen az ellenkező irányba kellene haladni! Ha sokan jelentkeznek önként a továbbtanulásra, akkor meg kell szervezni az előresegítésüket, esti tanfolyamokkal, könyvekkel, a jó tanulási módszer népszerűsítésével, hogy akaraterejük megbecsülését érezzék a felnőtt magántanulók. A rettentő nagyműveltségűek pedig nyugodjanak bele abba a letagadhatatlan igazságba, hogy ők sem születtek mai tudásukkal és — előítéleteikkel...

Személyi kérdés

felvetésére, csak szélsőségesen okvetetlenkedő támadás kényszeríthet bennünket. A Magyar Futár szerkesztőségében papírkosárba kerülnek az egyéni becsület megtámadására alkalmas „hálás" adatok és felelősséget vállaló jelentések is, mert az a meggyőződésünk, hogy a világháború súlyos korszakában, a becsületes meggyőződést, a hitet és a nemzetpolitikát elvi síkon kell szolgálni. A botránykrónikát nem műveljük semmiféle formájában. Nem olvassuk rá másokra, irodalmi pojácák módján, hogy műveletlenek, mert sajtóhiba, vagy emlékezési elbicsaklás csúszott az írásukba, nem nagyképűsködünk mások kiragadott mondatainak gyermekekhez illő bírálatával, nem keresünk családi rejtelmeket s azt sem kutatjuk, hogy ki hol duhajkodik bánatában, vagy jókedvében. Küzdelmünk elvi harc, az eszmék, a gondolatok, a politikai és világnézeti meggyőződések talán heves, de mindig komoly szolgálatában. Éppen ezért jelenthetjük be tiltakozásunkat a Népszava módszere ellen, amely marxista dühében a jobboldalt szólította fel arra, hogy vizsgálja meg Rajniss Ferenc vagyoni állapotát. Most már Rajniss Ferenc kérdezi első személyben, hogy mi köze van a Népszavának, — az én vagyonomhoz?.. Nem élünk marxista államban, nálunk a magántulajdon nemcsak megengedett, hanem szükségesnek elismert intézmény. Én pedig nem vagyok marxista, nem vallom a javak s termelési eszközök köztulajdonba való vételének elvét, tehát nem cáfolom meg politikai állásfoglalásomat, ha házam van, és földem. De nincs!.. Se házam, se villám, se földem: akkora darab sem az enyém a haza földjéből, amelybe eltemethetnének. És részvényem sincs, mert nem spekulálok, a jövedelmemet pedig elköltöm, ami határozottan rossz és javításra szoruló, emberi tulajdonság. Viszont szegény Peyer Károlynak három takaros háza van, mert ő marxista, nem szereti a magántulajdont és bizonyára takarékos ember. És okos! Okos instálom, mert hirdették a kétkézi magyar munkásoknak, hogy „csak azért is", vigyék a kis megtakarított pénzüket a Törekvés elnevezésű marxista bankba, amely megbukott s elúsztatta a munkások ezreinek keservesen összekuporgatott filléreit, az öregkor nyomorúságának enyhítésére félrerakott kistőkéket. Ez a színigazság! De Peyer Károly és Györki Imre pénze nyilvánvalóan nem a Törekvés takarékpénztárban kamatozott, — mert megmaradt! A Törekvést a kisembereknek ajánlották s a maguk pénzével valami biztonságos burzsuj-bankba törekedtek?.. Nem jó dolog könyörgünk, a vagyoni kérdések feszegetésére — törekedni. Mert hátha válaszolnak — a vagyontalanok!..

BORSAFÜRED:

Az indulók a verseny előtt az utolsó simításokat végzik a si-lécen

Borsafüred látképe a Sport-szállóval és a Si-Szövetségi menházzal

SZIKLA PÉTER A BAJNOK, a verseny döntő szakaszában

BÁTHORI-HÜTTNER JÁNOS a Magyar Siszövetség elnöke és TATÁR ISTVÁN, összehasonlítják a mért időket

BÁTHORI-HÜTTNER ISTVÁN, az ifjúsági bajnokság győztese

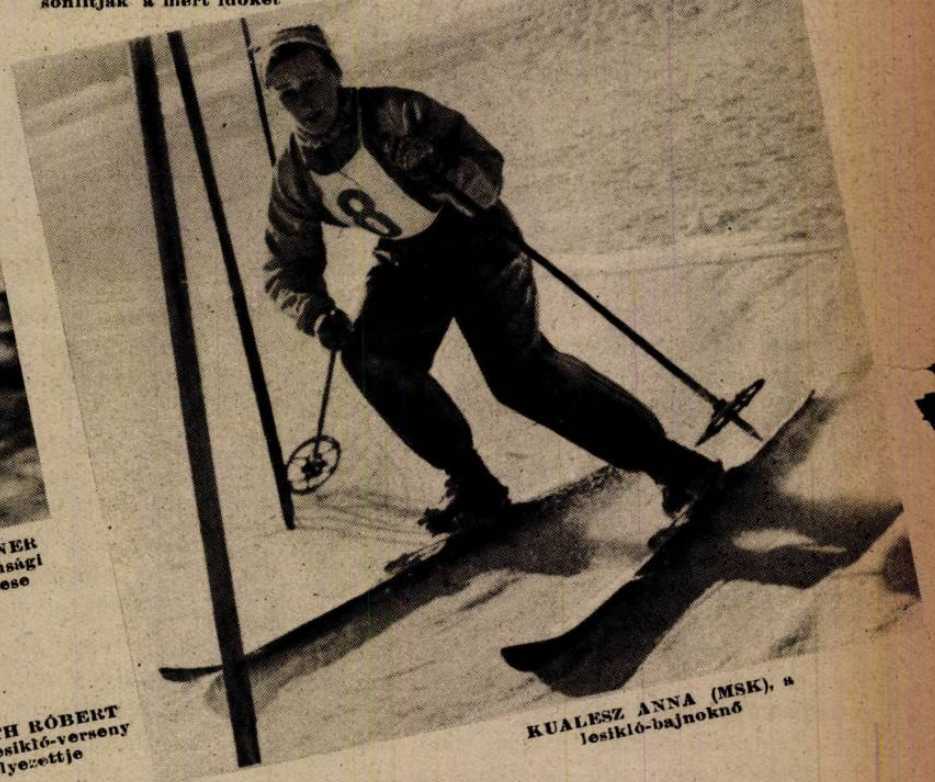

KUALESZ ANNA (MSK), a sikló-bajnokn

Az 1944 évi bajnokok, Kualesz és Szikla, üdvözlik egymást

MÉRAY-HORVÁTH RÓBERT (MAFC), a műlesikló-verseny második helyezettje

DELMÁR WALTER, a régi idők autóversenyzője látta el a pályabirói teendőket

SZIKLA PÉTER (MAFC) a lesikló-baj...ok

A »SPORTSZÁLLÓ« →

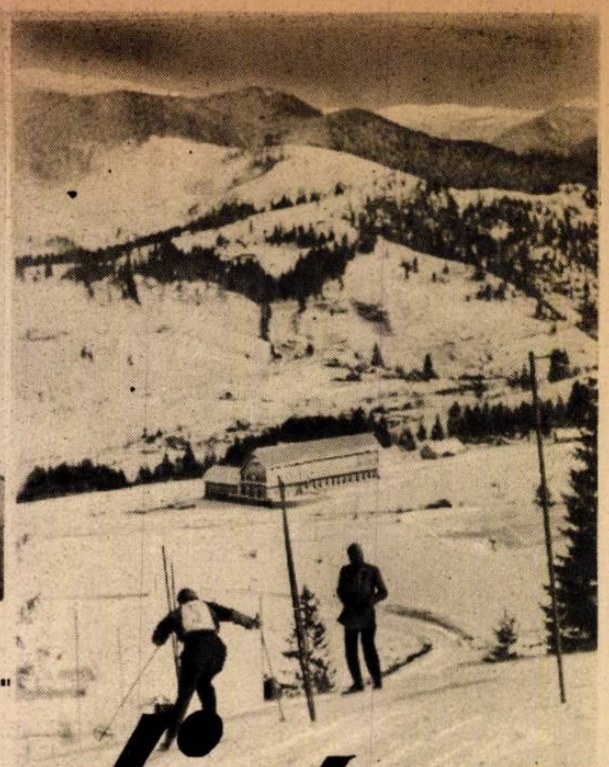

A magyar si-paradicsom

Megkezdődött ünnepi külsőségek között Borsafüreden az 1944. évi lesikló, műlesikló, alpesi-összetételű síbajnokság. A versenynek remek idő kedvezett s a hó állapota is kifogástalan volt. Az elsőnek lebonyolított lesiklóbajnokság távja 2840 méter volt s az indulóhely és a cél közti szintkülönbség 840 méter. Összesen 70 férfi és 10 női versenyző indult. A férfiak bajnokságát Szikla Péter nyerte a pályacsúcs beállításával, a női bajnokságban Kualesz Anna lett a győztes. A bajnoki versenyt vasárnap folytatták és a műsor fénypontja az új borsai siugrósánc felavatása volt. Báthori-Hüttner János, a siszövetség elnöke ismertette a sánc megszületésének történetét s átadta azt rendeltetésének. Tatár István ügyvezető elnök szavaival és a Himnusz eléneklésével záródott az ünnepség s pár perccel később megkezdődött a sáncon az első nemzetközi verseny. A legnagyobb ugrást a versenyen kívül indult Pesesztánszky, siugróink lengyel edzője érte el, 88 méteres sáncrekorddal. A versenyt a német Weiler nyerte 69 m-es és 70 méteres ugrásokkal, az ugyancsak német Klopfer előtt. Borsafüred a magyar sport gyönyörű, új telephelye, amelyre büszke lehet az ország

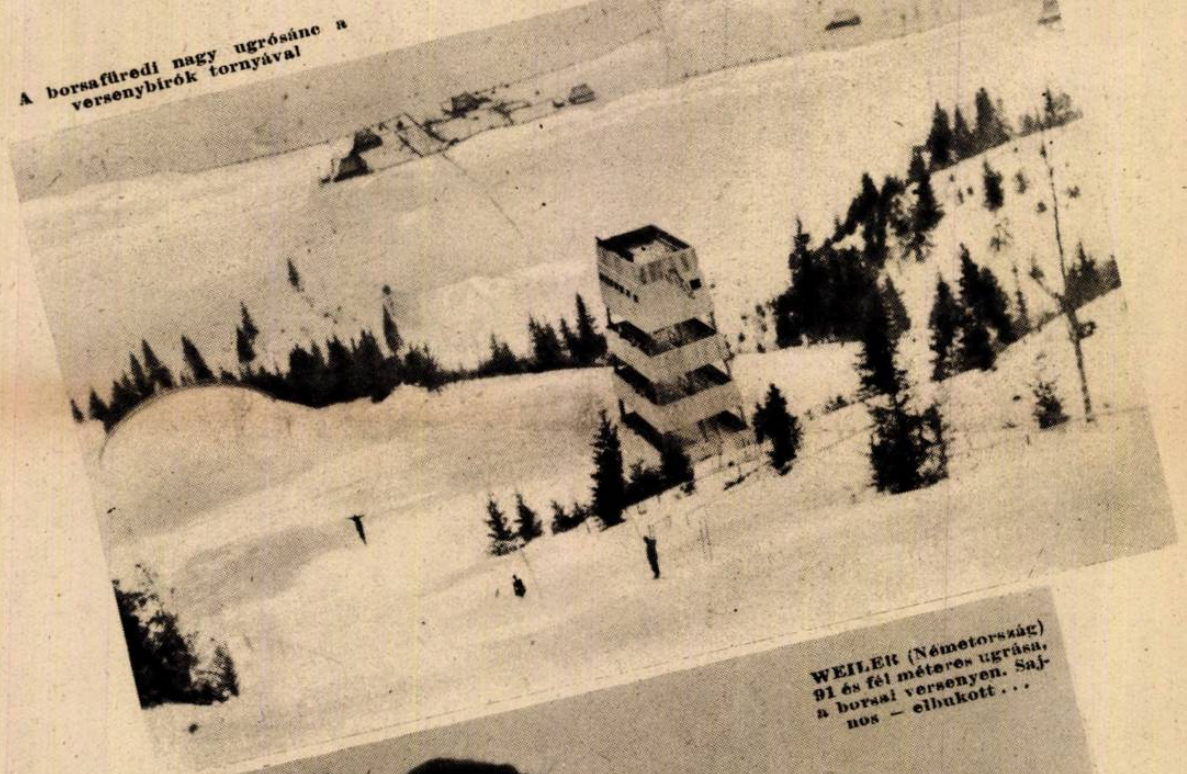

A borsafüredi nagy ugrósánc a versenybírók tornyával

WEILER (Németország) 91 és fél méteres ugrása a borsai versenyen. Sajnos — elbukott...

↑ Az olympia-versenypálya. A rajthely 1680 méter magasan van és az esése 840 méter. Szikla Péter ezt az utat 2 perc 31 másodperc alatt tette meg, átlag 60—85 kilométer sebességgel

JOBBÁGYI (MAC), a kapuk között

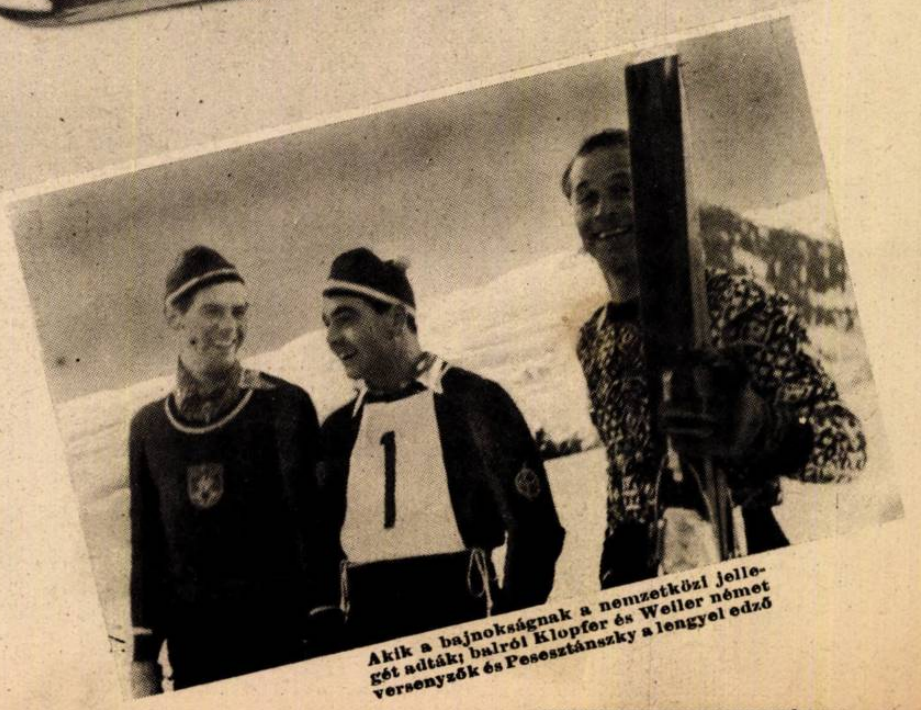

Akik a bajnokságnak a nemzetközi jellegét adták; balról Klopfer és Weiler német versenyzők és Pesesztánszky a lengyel edző

„EURÓPA ELLEN INDULNAK...“ New York egyik előkelő folyóiratából való ez az arcképsorozat, az európai hadszíntérre induló 3 néger tisztről és egy altisztről, akiről azt is feljegyezték, hogy 115 kiló a súlya...

EGY FÉLÉVVEL EZELŐTT, ugyanaz az amerikai folyóirat képeket közölt a detroiti „négerlázadás“ erélyes megfékezéséről s bemutatta olvasóinak, hogy

...hogy a feldühödött fehérek hogyan vérik meg a letartóztatott négert. Félév alatt nagyot változott a világ Amerikában...

a sarokba szorított négert hogyan félemliti meg a rendőr gumibotja és

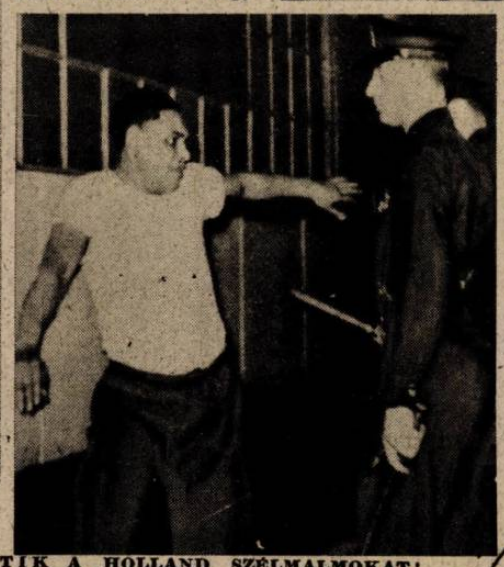

VILÁG

CHARLES BEDAEUX ÖNGYILKOS LETT AMERIKÁBAN. A „bedó-rendszer“ megalapítója, a munkatudományt készségesen állította a nagyipari profit szolgálatába

MEGMENTIK A HOLLAND SZÉLMALMOKAT! Az utóbbi időben sok szélmalmot lerombóltak, mert üzembentartásuk nem volt kifizető. A holland kormány rendeletben tiltotta meg a szélmalmok elpusztítását, azzal az indokolással, hogy a holland táj sajátos szépségének megőrzésre méltó építményei

A HOLLAND VÁROSOKBAN, a benzinszükség miatt az autóbuszokat felső villamosvezetékes hajtásra rendezik be. Lázasan készítik mindenütt a főútvonalakon az új vezetékeket

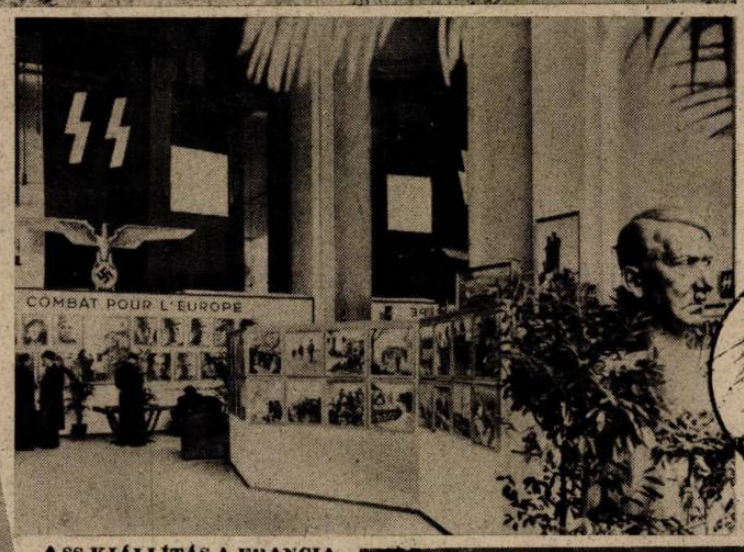

SS-KIÁLLÍTÁS A FRANCIA FŐVÁROSBAN, a bolsevizmus elleni közös európai küzdelem hősi erőfeszítéseinek ismertetésére

A PORTUGÁL ÁLLAMFŐ kitüntetett egy érdemes gyári munkást, a munkakultura ápolására alakult szövetség 100. ülésén

PEDRO RAMIREZ Argentina köztársasági elnöke lemondott. Az amerikai sajtó kereskedelmi blokáddal Argentinát s az új államvezetőséget tengelybarát érzelmekkel vádolja

AZ ÚJ SPANYOL HADITENGERÉSZETI FŐISKOLA FELSZENTELÉSE. Moreno ellentengernagy (jobboldalt) beszédet tart a spanyol hadsereg és hadiflotta vezetői előtt

ÚJSÁG

A BIRODALMI FŐVÁROS bombakárosultjainak javára hangversenyt rendeztek a berlini Dóm-ban. A világhírű Furtwängler vezényelt, több ezer ember jelenlétében

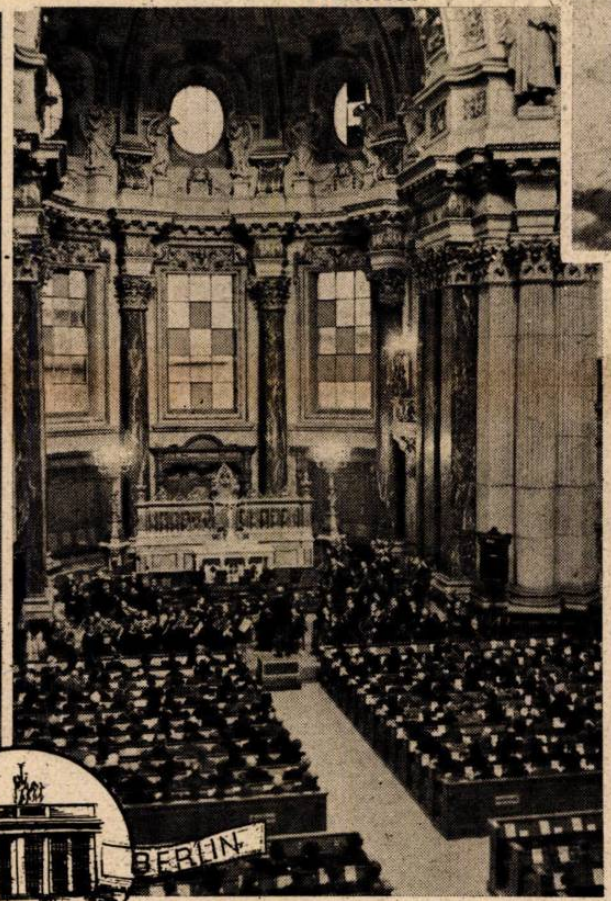

GÖBBELS birodalmi propaganda miniszter a legutolsó angolszász terrortámadás hajléktalanná vált áldozatai között. Egy 79 éves asszonnyal beszélget, akit már másodízben fosztottak meg hajlékától a bombák...

A PIREUSI SZEKESEGYHÁZ amerikai bombázása után, az egyik görög pap néhány megmentett kegyszert és képet biztonságba helyez a romok közül...

DIMITER AUMOV, az új budapesti bolgar követ. Magyarország a hagyományos bolgár-magyar barátság szellemében fogadja a kiváló bolgár diplomatát

Helsinki: KURIKKALA a finn sífutó világbajnok, a legjobb fiatal versenyzők között is megvédte elsőségét a 30 kilométeres távon, a nagy vasai versenyen

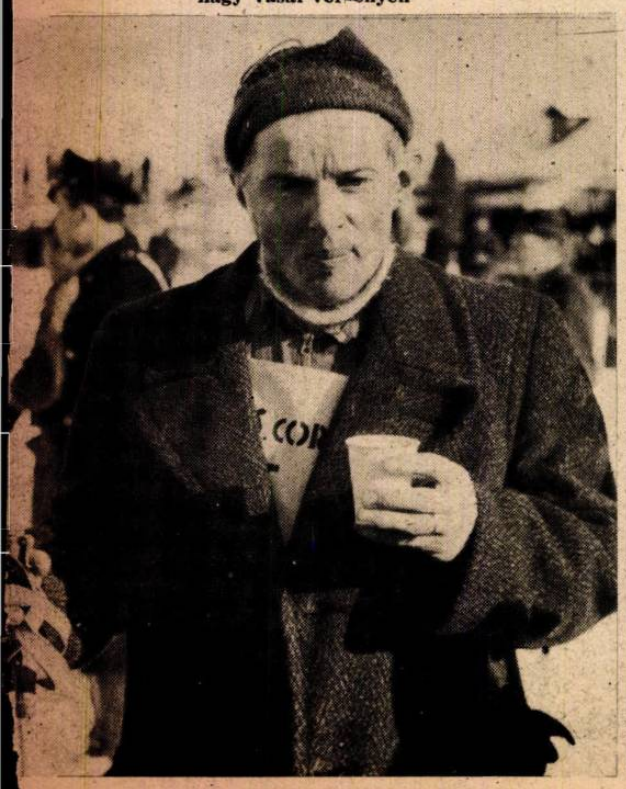

DR. BRÜCKE berlini professzor előadást tartott nálunk az elektronmikroszkóp ról, amellyel 100.000-szeres nagyitást lehet elérni. A tudomány világában új korszakot nyit meg ez a csodálatos találmány

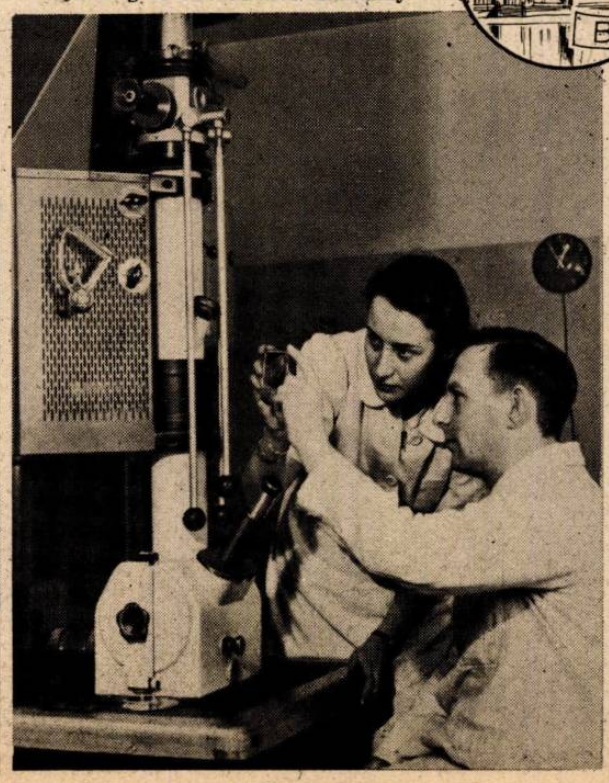

Támadnak a szürke —

1. AZ AMERIKAI TERRORBOMBÁZÓK NAPPALI TÁMADÁSA. Zárt kötelékben repülnek a hírhedt „szőnyegbombázás" célpontja felé. A belső kör a géppuskák, a külső kör a beépített ágyúk hatósugarát mutatja. A bombaszőnyeget is zárt kötelékben kell ledobni s éppen ezért a német vadászok első feladata ← szétugrasztani a köteléket . . .

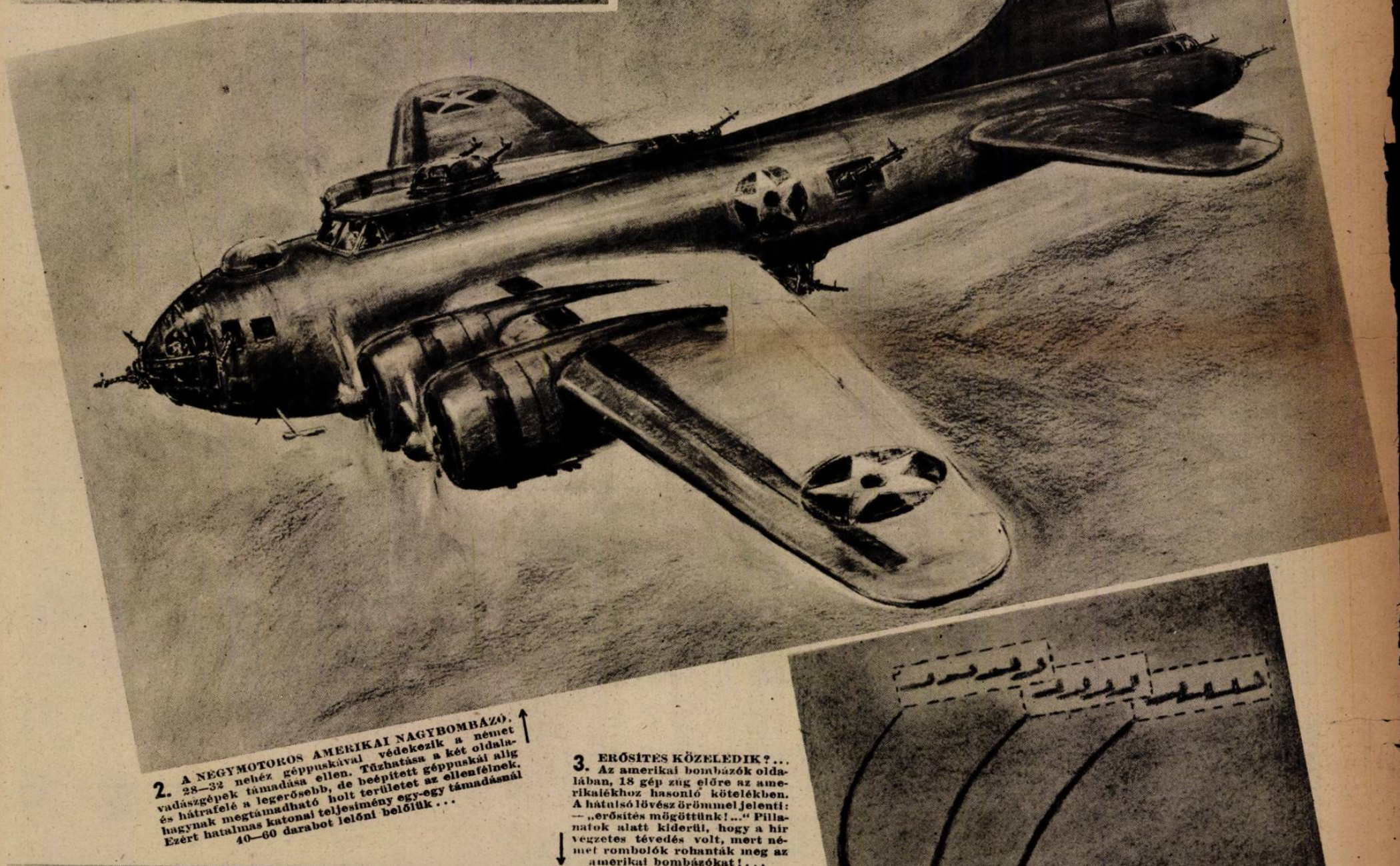

2. A NÉGYMOTOROS AMERIKAI NAGYBOMBÁZÓ. 28—32 nehéz géppuskával védekezik a német vadászgépek támadása ellen. Tűzhatása a két oldalra és hátrafelé a legerősebb, de beépített géppuskái alig hagynak megtámadható holt területet az ellenfélnek. Ezért hatalmas katonai teljesítmény egy-egy támadásnál 40—60 darabot lelőni belőlük . . . ↑

3. ERŐSÍTÉS KÖZELEDIK? . . Az amerikai bombázók oldalában, 18 gép zúg előre az amerikaiakhoz hasonló kötelékben. A hátulsó lövész örömmel jelenti: — „erősítés mögöttünk! . .." Pillanatok alatt kiderül, hogy a hír végzetes tévedés volt, mert német rombolók rohanták meg az amerikai bombázókat! . . . ↓

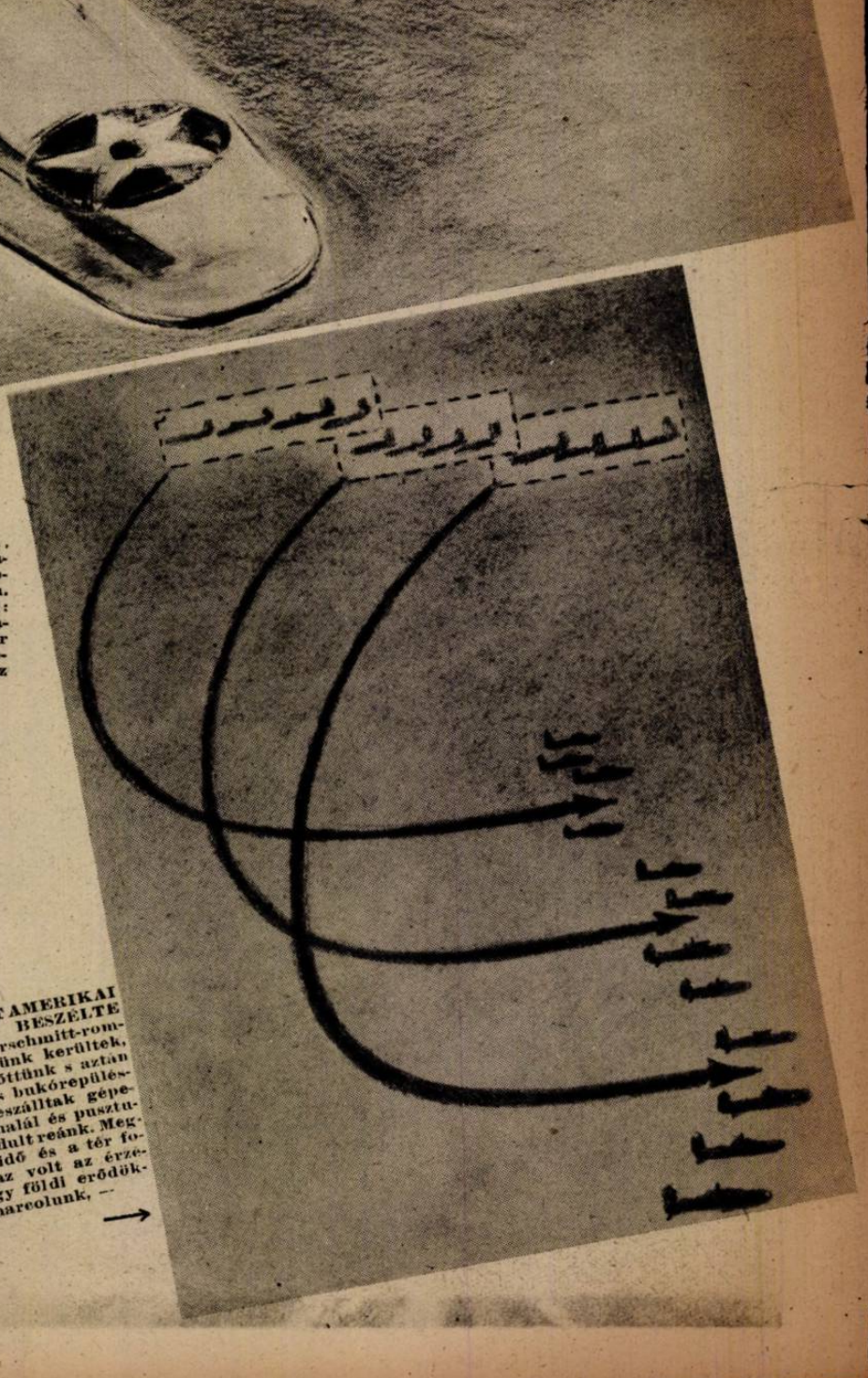

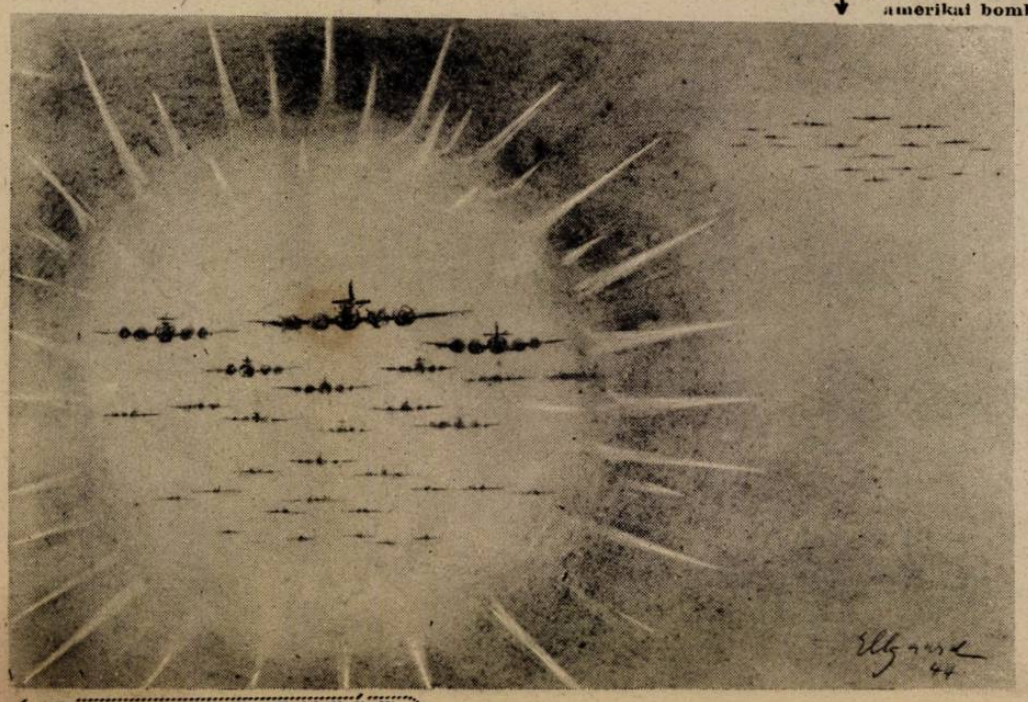

4. A LELŐTT AMERIKAI PILÓTA BESZÉLTE EL: A Messerschmitt-rombolók fölébünk kerültek, elhúztak előttünk s aztán villámgyors bukórepülésssel, szembeszálltak gépeinkkel. A halál és pusztulás tüze zúdult reánk. Megszűnt az idő és a tér fogalma s az volt az érzésünk, hogy földi erődökben harcolunk, — →

Farkasok

HOGY SZÓRJÁK SZÉT A MESSERSCHMITT-ROMBOLÓK NAPPALI TÁMADÁSOK IDEJÉN AZ AMERIKAI BOMBÁZÓ KÖTELÉKEKET?...

5. — rohamozó Messerschmitt gyalogosok ellen... Nem ismertek lehetetlenséget és 25 méternyire megközelitették bombázóinkat, pontosan adni le a gyilkos lövést!... Ez az új Messerschmittromboló megérdemli a „szürke farkas" elnevezést...

6. A SZÜRKE FARKASOK SZÉTSZAGGATTÁK A TÉRKORKÖTELÉKET. A negyedórás tüzdelem minden pillanata a harci fegyelmezettség és pontosság csodája. Gépfegyverek, ágyúk üvöltenek, lángoló koporsók zuhannak a mélybe, az ellenséges kötelék meghomlik s új összeállását már a vadászok és a légelhárító tüzérség is megakadályozzák

7. HATALMAS FÜSTFELHŐK HÚZÓDNAK AZ ÉGEN, gomolygó csóvái a levegőben felrobbant gépeknek. Leszakadt alkatrészek süvítenek félelmetes rohanással s jaj az ép bombázónak, ha eltalálja egy ilyen nagyobb ronesdarab. A gigantikus légipárbajról pedig csak annyit olvasunk a hadijelentésben, hogy, — védelmi erőink 83 négymotoros amerikai bombázót semmisitettek meg..." ←

SZÉTTÖRT KATLA

Elsietve jelentette Moszkva, hogy Cserkasszi körül Kanev, Korszun és Liszjanka térségében, közel 100.000 főnyi német hadsereget megsemmisítettek, mert a valóban körülfogott és közel 3 hétig katlanba zárt német haderő, szuronyrohammal áttörte a szovjetvonalat s a hős csapatok kilenctizedrésze egyesült a főerőkkel az új német védelmi arcvonalon. A szovjet hadijelentést megcáfolták a tények, s a vörös katlant megsemmisítő hős vezérek, Lieb és Gille tábornok és a vallon-hadosztály parancsnoka, Leon Degrelle, már a német főhadiszálláson és Berlinben tettek jelentést a páratlan fegyverténytől. A 30.000 négyzetkilométeres területen bekerített német csapatok, három hétig tartó ádáz tusakodás után, a gondosan előkészített tervek szerint, február 17-én éjjel 11 órakor, az óramű pontosságával rohamozták meg a szovjetállásokat s reggelig három harci vonalat áttörtek. A negyedik vonalban tombolt a legsúlyosabb harc, a kora reggeli órákban, de a német törzsek SS-önkénteseit egyesítő Wiking hadosztály megtörte az utolsó ellenállást is és február 16-án délelőtt, Liszjanka határában találkoztak egymással az előrenyomuló német páncélosok és a szovjet vasgyűrűjét áttörő harci egységek. A cserkasszi-i katlancsatát a katonai dicsőség lapjaira jegyzi fel a történelem!...

HITLER VEZÉR ÉS KANCELLÁR a főhadiszálláson kitünteti a tölgyfalombbal Lieb altábornagyot, a Cserkasszinál körülzárt német hadosztályok parancsnokát. Theobald Lieb altábornagy, Stemmermann tüzérségi tábornok hősi halála után vette át a parancsnokságot s diadalmasan fejezte be a megkezdett áttörési hadműveletet

HERBERT GILLE ALTÁBORNAGY a Wiking páncélos S átveszi Hitlertől a tölgyfalombot a kardokkal. Képünk áll, aki lovagkeresztet kapott

A CSERKASSZI-I KITÖRÉS HŐSEI beszámolnak a nagy fegyvertényről, a külföldi sajtó Berlini képviselői előtt. Gille altábornagy beszél

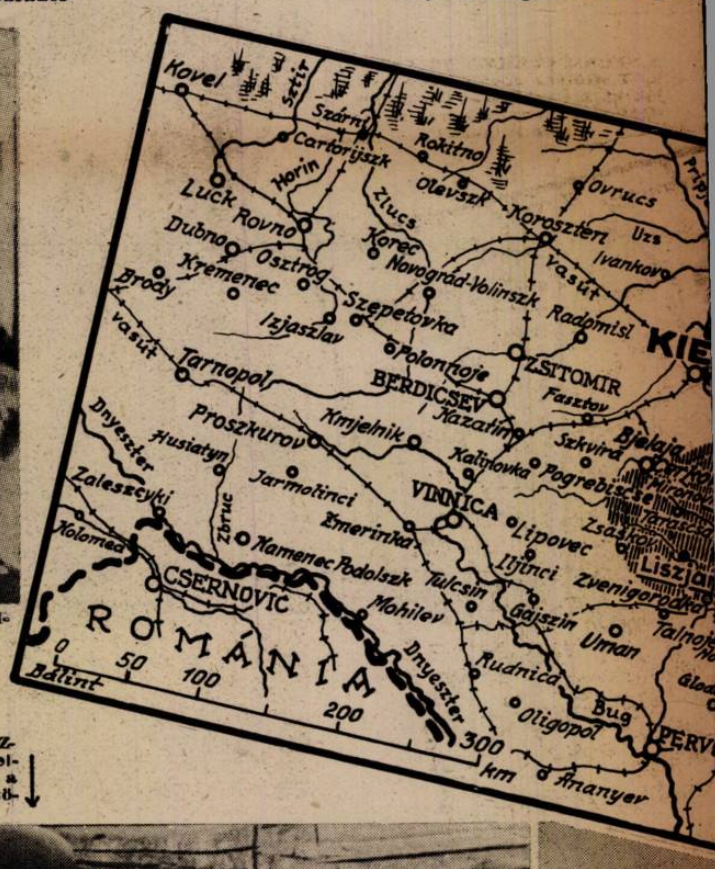

LUCIEN LIPPERT TÁBORNOK, a belgiumi vallon SS-önkéntesek parancsnoka, (haloldalt) elesett a Cserkasszi alatt vivott katlancsatában. A hűséges Wallonia-hadosztály, az áttöréskor magával vitte parancsnoka holttestét, hogy hazai földben temethessék el.

LEON DEGRELLE, a belgiumi „keresztmozgalom" vezére mint SS-önkéntes harcolt a Cserkasszinál körülzárt Wallonia-hadosztályban s Lucien Lippert tábornok hősi halála után, átvette a hadosztályparancsnokságot. Hitler a lovagkeresszttel tüntette ki

AZ ESZT HADOSZTÁLY TÖRZSE elrendeli a rohamot a szovjetcsapatok áttörésére

N CSERKASZINÁL

adosztály parancsnoka, oldalán Léon Degrelle

A JU 52-ES REPÜLŐGÉPEK szállították három héten át az élelmet és lőszert a Cserkasszinál körülzárt német csapatoknak. Sok fontos helyen nem is szállhattak le a gépek a hóval borított mocsaras területre, csak ledobálták alacsony repülésben az utánpótlást

CSERKASSZI CSATATÉRE a szovjet sikertelen éjjeli támadása után. Két héten át, mindennap megrohamozták a vörösök, a bekerített német csapatokat

A SEBESÜLTEKET ÉS BETEGEKET »Gólya« repülőgépek szállítják ki a cserkasszi-i katlanból. A »Gólya« nehány méteres sík területre is leszáll... →

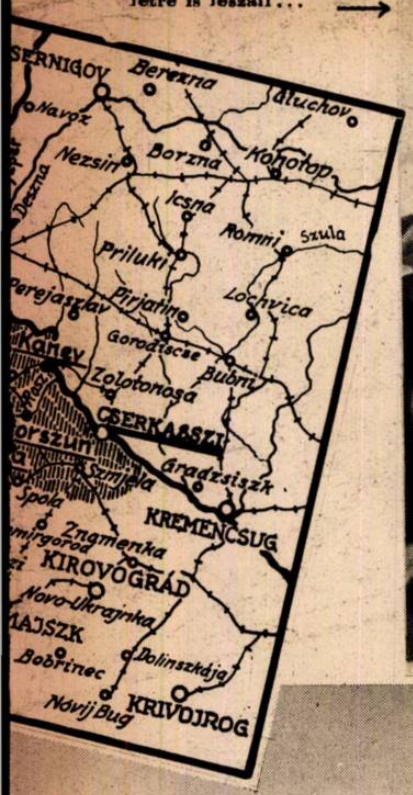

AZ ÁTTÖRÉS POKOLI TŰZÉBEN. A páncélosok között rohan előre a gyalogság

A CSERKASSZI-I KATLANBÓL kitört Wallonia-hadosztály sebesült önkéntese. A nyakán húzott véres sávot az ellenség golyója, de visszament az élet-halál harcát diadalmasan verekvő bajtársaihoz!...

1 Berlin 3454 234 232 1545
Magyar futar Budapest

TÖRTÉNELMI JELENET! Gregorio Diamare püspök, 83 éves montecassinoi apát, a Szent Benedek-rend főpapja, a borzalmas amerikai bombázás után, megköszönte a segítséget nyujtó német tábornoknak (jobboldalt) a tisztek és csapatok lovagias viselkedését. A püspök irásbeli jelentést küldött a Vatikánnak, amelyben megállapította, hogy február hó 17-ig, semmiféle német csapat nem volt a kolostor területén, csak 17-én, délután 5 óra 30 perckor érkeztek segédcsapatok, kiásni a halottakat és sebesülteket a romok közül . . .

(A Magyar Futár rádióképe)

Az Olaszországi

AZ ELSŐ MENTŐMUNKÁLATOK a kolostor udvarán. A romok alól sebesült papokat és menekült asszonyokat, gyermekeket ástak ki a segítségül hívott német katonák

A FEGYVERLETÉTEL DRÁMAI PILLANATA. Puska nélkül áll fel az angol altiszt az Apriliánál bekerített állásból. A további ellenállás már ← lehetetlenség . . .

AZ ÖSSZESZŰKÍTETT NETTUNOI HÍDFŐ HŐSEI, a rövid harci szünetben. A kemény küzdelem órálnak komolysága ott feszül az arcvonásaikon . . .

A TÖLGYFALOMBOS RINGEL TÁBORNOK, egy német hegyivadász hadosztály parancsnoka, a castelfortei csata kifejlését figyeli

MEGSZORUL AZ ACÉLGYŰRŰ AZ ANZIOI HÍDFŐ KÖRÜL. A német ejtőernyősök a tengerpart közelében

hadszintéren

Az angolok sem tagadják, hogy a nettunói hídfőállás, — amelyet az invázió főpróbája folyamán létesítettek, — erősen összeszorult s az angolszász csapatok véres védekező harcokba kényszerültek. Az apriliai katlancsatában a bekerített nagyobb angol és amerikai erőket, több szétszaggatott csoportban felmorzsolták a németek. Anzio kikötőjében csatarepülők támadják állandóan az angolszász hajókat s a német nehéztüzérség már a kikötől övezetek lövetésének körzetéig nyomult előre... A délolaszországi arcvonalon Montecassino kolostorának szétbombázása sem biztosított új eredményeket. Az olasz fronton töretlen, sőt növekvő erővel érvényesül Kesselring vezértábornagy seregének hősi elszántsága és verhetetlen harci szelleme!...

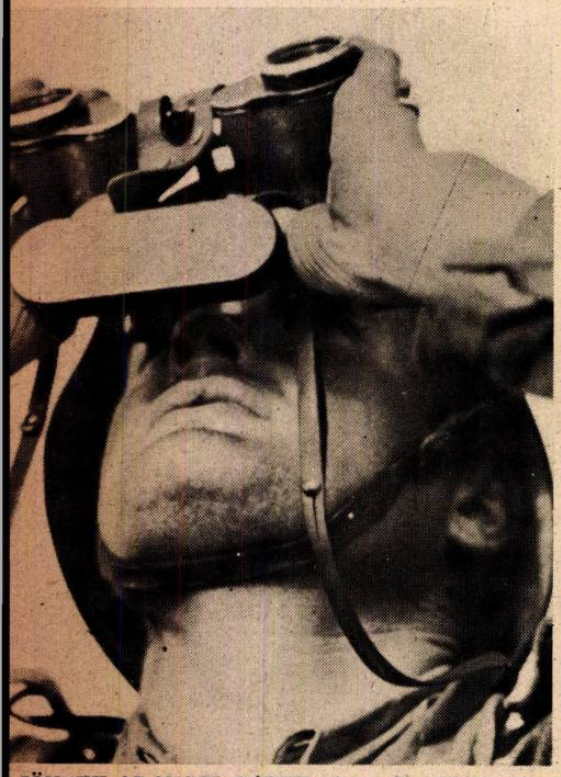

JÖNNEK AZ ANGOL GÉPEK! A megfigyelő jelenti a támadást és

2. ... a jól álcázott négycsövű légvédelmi ütegek pillanatok alatt gondoskodnak az ellenség fogadásáról. Súlyos légi harcok zajlanak Nettuno térségében...

AZ ELŐRETOLT NETTUNOI ÁLLÁSBAN. Az ejtőernyősök az új fedezékeket vasúti talpfákkal fedik be, védelemnek a tomboló tűzérségi tűzben, a gránátszilánkok ellen...

BBANTÁS az ellenség közvetlen közelében. Apriól délre a körülfogott nagyobb angolszász haroport visszavonulási útját, egy fontos híd felrobutásával akadályozzák meg a német ejtőernyősök

ERRE KOCA ERRE... Csendélet a montecassinói front mögött. A vasárnapi pecsenyét írányítja az öreg harcos a ← **századkonyha felé**

NETTUNONÁL FOGSÁGBA esett angol katona

ELSZÁLLÍTJÁK AZ ELFOGOTT ANGOLSZÁSZ KATONÁKAT az apriliai katlan széléről

ANGOL ÉS AMERIKAI KATONÁK BEVONULÁSA RÓMÁBA, — erős fedezet alatt. Az apriliai harcokban elfogott angolszászok az olasz szabadsághősök emlékműve előtt

↑ JAPÁN TENGERÉSZETI REPÜLŐK vidám pihenője a csatahajó fedélzetén

JAPÁN ROMBOLÓK FELVONULÁSA, ERŐS LÉGI BIZTOSÍTÁSSAL. A két fegyvernem együttműködése teszi félelmetessé a japán hadierőt, a Csendes Óceán végtelen kiterjedésű szigetvilágában ↓

KÉSZEN ÁLLANAK A JAPÁN HALÁLREPÜLŐK A BEVETÉSRE. A Csendes Óceán kis szigetein létesített repülőterekről állandó veszély fenyegeti az amerikai hajóforgalmat...

JAPÁN HARCA

TOKIÓI KÉPES RIPORT, A KELETÁZSIAI TENGERI HÁBORÚ

↑ INDULÁS! Néhány perc múlva a közeli szigetekről és a hadihajókról egyszerre indulnak el a japán repülőgépek, a felderített amerikai hajókaraván felé, rácsapni minden oldalról...

JAPÁN BOMBÁZÓK az ausztráliai partvidék közelében. Gyakran veri fel a légi riadó Ausztrália északi partsávjának helyőrségeit...

EGY JAPÁN FELDERÍTŐ REPÜLŐGÉP visszaérkezik a hadihajóhoz, amely hosszú útján maga elé küldte...

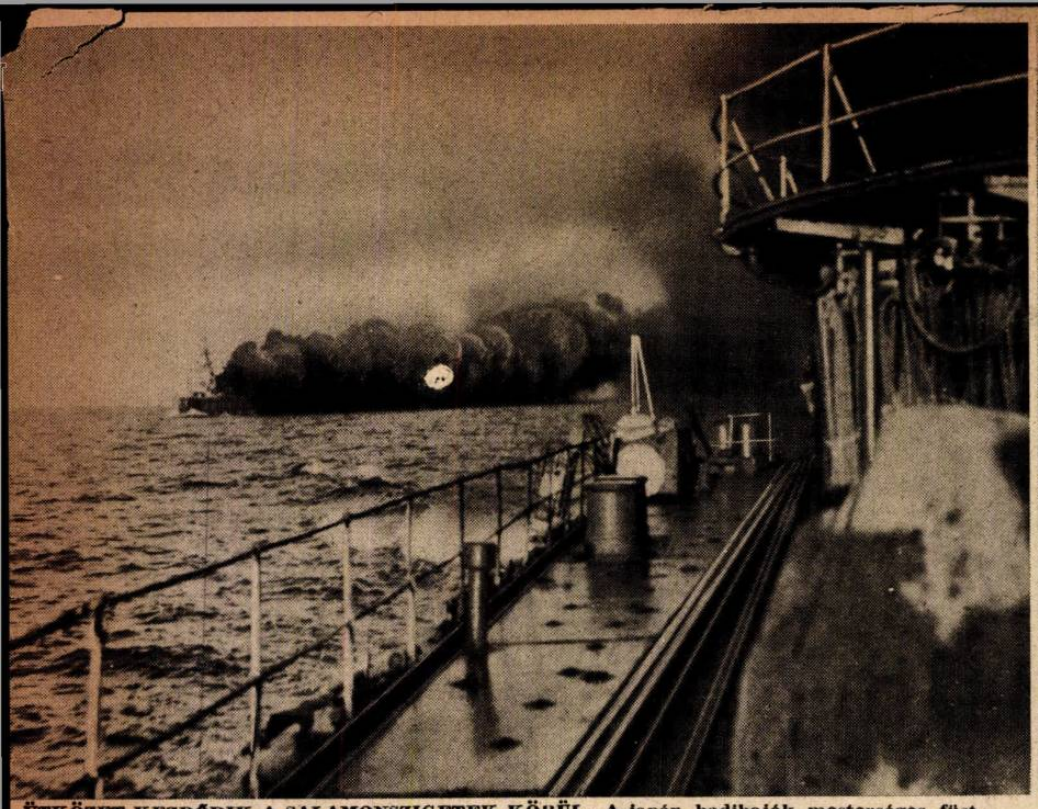

ÜTKÖZET KEZDŐDIK A SALAMONSZIGETEK KÖRÜL. A japán hadihajók mesterséges füst függönye mögött készülnek fel a nagy csatára...

BIRKÓZÁS A HALÁLLAL. Az amerikai hadihajók menekülni próbálnak a bombák és torpedók tűzesőjéből. Cikk-cakkos rohanásukban fehérre tarajozzák az óceán vizét. Több nagyobb egység már lángba borult. Baloldalt egy égő repülőgép csapódik a vízre...

A CSENDES ÓCEÁNON

ÚJ FEJLEMÉNYEIRŐL

MŰKÖDŐ VULKÁNOK felett húznak el a japán gépek New England szigetén... Vörös lávа ömlik le a hegyoldalon: a természet is harcol önmagával...

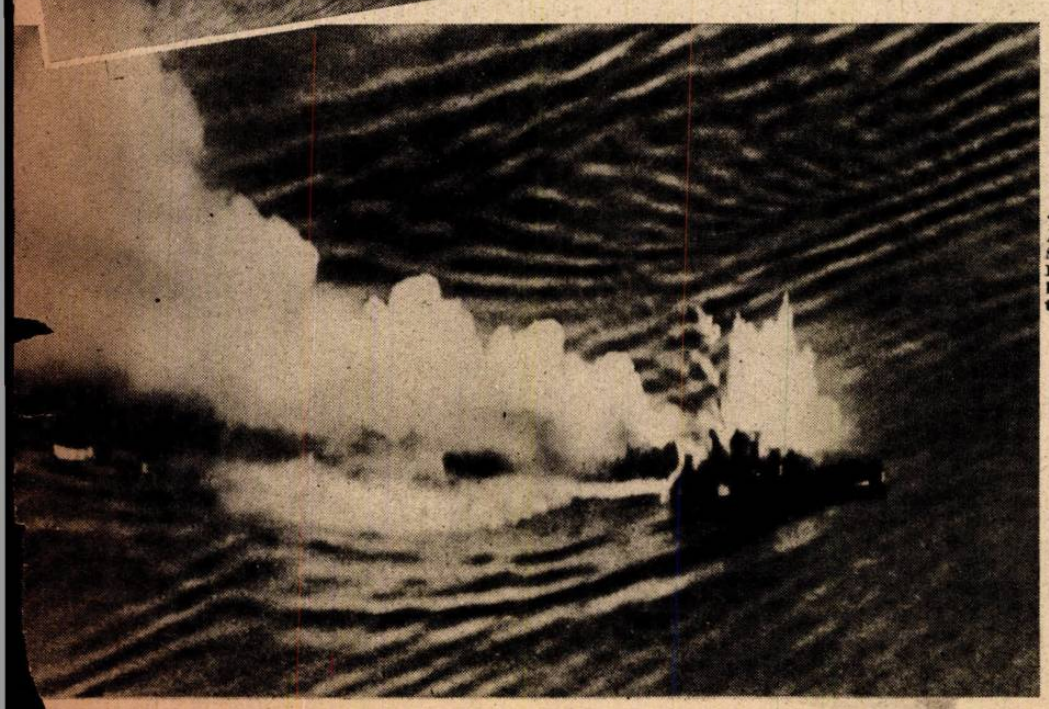

AHOL MÁR NINCS SEGÍTSÉG!... A találat lángja emészti a hajókaravánt kísérő hatalmas amerikai cirkálót

A JAPÁN TORPEDÓVETŐ REPÜLŐGÉP ELVÉGEZTE FELADATÁT... A nehéz amerikai cirkáló lőszerraktára is felrobbant s a győztes gép kiemelkedik a borzalmas erejű robbanás füstfelhőjéből

A japán császári főhadiszállás összefoglaló jelentése szerint, a háború első két esztendejében, a japánok elsülyesztettek 1868 ellenséges hajót, — közöttük 18 csatahajót, 27 repülőgépanyahajót, 92 cirkálót, 79 rombolót, 147 tengeralattjárót s 85 más nagyobb hadihajóegységet... Az angolszászok összesen 447 nagyobb és kisebb hadihajót vesztettek el s a nagy összecsapásokban 6874 repülőgépük is elpusztult! Japán vesztesége ugyanezen idő alatt, 54 hadihajó, 94 más hajó és 1253 repülőgép volt... Az egymás ellen küzdő haderők veszteségeinek aránytalansága, két hosszú esztendő harcaiban félreismerhetetlenül megmutatkozott s a japán fölényt, a Csendes Óceán egyes szigeteinek amerikai megrohamozása, már nem tudja letörni! A heves küzdelem új fordulóiban sem változott meg a veszteségek törvényszerűen jelentkező arányszáma, amely a véres áldozatok árán kierőszakolt helyi sikereken túl, Japán végső győzelmének bizonyosságát hirdeti!...

FINN HARCOS AZ ELSŐ VONALBAN. Vitéz, bátor és becsületes a finn katona s a roppant arányokban megindított idegháború heteiben sem a rémhírekre hallgat, hanem az ellenség mozdulatait figyeli...

A LEHULLÓ NÉGYMOTOROS BOMBÁZÓK. Öt nap alatt több mint 500 angol és amerikai négymotoros terrorbombázót lőttek le a németek a nyugati térségben

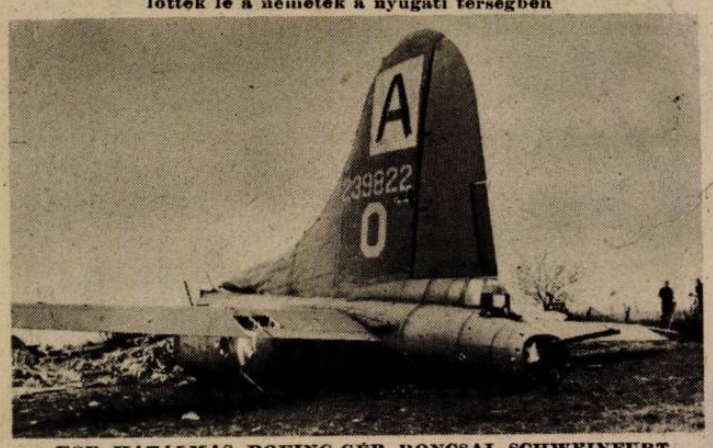

EGY HATALMAS BOEING-GÉP RONCSAI SCHWEINFURT KÖZELÉBEN

„A ZSÁKMÁNYŐRMESTER." A német légiszolgálat válogatott szakemberei vizsgálnak meg minden lelőtt angolszász bombázót, figyelemmel kiséri az újításokat és megmenteni az épen maradt értékes alkatrészeket

SEBESÜLT FINN KATONA ELSZÁLLÍTÁSA A TŰZVONALBÓL. Golyózáporban helyezik szánkóra a vérző bajtársat

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

Valami hatalmas, minden eddigi vállalkozást felülmúló hadműveleti terv végrehajtásának kezdeti izgalma remeg a világsajtó híradásaiban!... Készül valami s a jelentések ezrei a közeljövőben leselkedő, de *ismeretlen nagy esemény* köré csoportosulnak. A látszólag szétjelező híreket összeköti a kiforró tervek belső logikája s a fegyvertények is a háború előkészített új fordulatát szolgálják.

A légi háború kiélesedése nem lehet öncélú... Az angolszászok állandóan bombázzák Franciaország nyugati partvidékét s ez az észak-déli irányú légi őrjárat összefügg hadműveletileg a német városok súlyos bombázásával. *Goebbels miniszter legújabb vezércikke meghirdette a nyugateurópai angolszász invázió kísérletének közelségét. Churchill* valóban március idusára ígérte a partraszállást s a terrorbombázások határtalan arányait, tényleg katonai előkészületeknek tekinthetjük. Szovjetoroszország *várja* az igért támadást, a vörös hadsereg tehermentesítését és a szövetségesek véráldozatát, a téli hadjáratban elszenvedett borzalmas veszteségek után, mert Moszkvában is jól ismerik azt a körülsuttogott egyszerű számítást, hogy a német és a szovjet seregek egyidejű legyöngülése esetén, az angolszászok megnyerhetnék ebben a háborúban, — *a világot*...

Az olaszországi hadi események s különösen a nettunói hídfő sorsa, nem igérgetik az európai invázió sikerét, de ma már bizonyossággal állíthatjuk, hogy *a roppant méretű próbálkozás nem marad el* s a háború súlypontja eltolódik egyelőre nyugat felé. A német katonai magyarázók, megszokott mérsékleteségükkel, már hónapokkal ezelőtt, rövid és száraz mondataikkal bejelentették ezt a várható súlyponteltolódást, de akkor még a szenzációs események elterelték a közfigyelmet fontos megállapításaikról.

A szovjetfronton tervszerűen végrehajtott hadmozdulatokat is, már hosszú idők óta, csak az általános európai katonai helyzet új követelményeinek szempontjából lehet megitélni. Nagyobb elfoglalt szovjetterületek kiürítése s az arcvonal hátravonása, minden rendelkezésre álló adat bizonysága szerint, tervszerűen, meggondoltan történt s a rohamozó szovjetseregeket, ma is aránylag kis erők kötik le s kényszerítik veszteséges csatákra. Jellemző, hogy *Liddel Hart*, a legkiválóbb angol katonai szakíró, *állandóan 100 „eltünt" német hadosztályt keres* s arra figyelmezteti honfitársait, hogy ez a kiválóan képzett és felszerelt hadseregcsoport, egyszer csak felbukkan valahol... Liddel Hart gondosan összeszámolta a német erőket a keleti fronton, a Balkánon, Olaszországban, a megszállott északi területeken és a *„nyugati fal"* mentén s a számvetés után állította, hogy eltünt 100 hadosztály, mintha a föld nyelte volna el... Abban igaza van Liddel Hartnak, hogy majd csak előkerülnek egy szép napon...

A diplomáciai frontokon is súlyosan érződik a feszültség nyomása. Finnország körül magasra tornyosulnak a hírhullámok, de a végleges tervekről, lapzártáig még nem érkezett jelentés. *Stettinius* amerikai külügyi államtitkár még szombaton is állította, hogy nincs tudomása végleges szovjet békeajánlatról. *A finn jobboldali lapok* a parlalament külügyi bizottságának összeülése napján is, súlyos aggodalmakkal tárgyalták a helyzetet. *Az orosz békefeltételekről a legnagyobb bizalmatlansággal írnak s megállapítják, hogy ha Oroszország el tudná fogadtatni békeajánlatát, akkor rövidesen a legkülönbözőbb indokokra hivatkozva, kiméletlenekké válnának és elvennék azt is, amit kezdetben meghagytak, mert a tervük változatlanul a régi: az ország feldarabolása s a bolsevista rendszer bevezetése Finnországba... Ettől pedig Isten védje s óvja meg a tisztalelkű finn nemzetet!*

A keleti csata

legnagyobb eseménye a héten, a Cserkasszinál bekerített német hadosztályok kiszabadítása volt. Mint a hivatalos közleményből kitűnik, egy na-

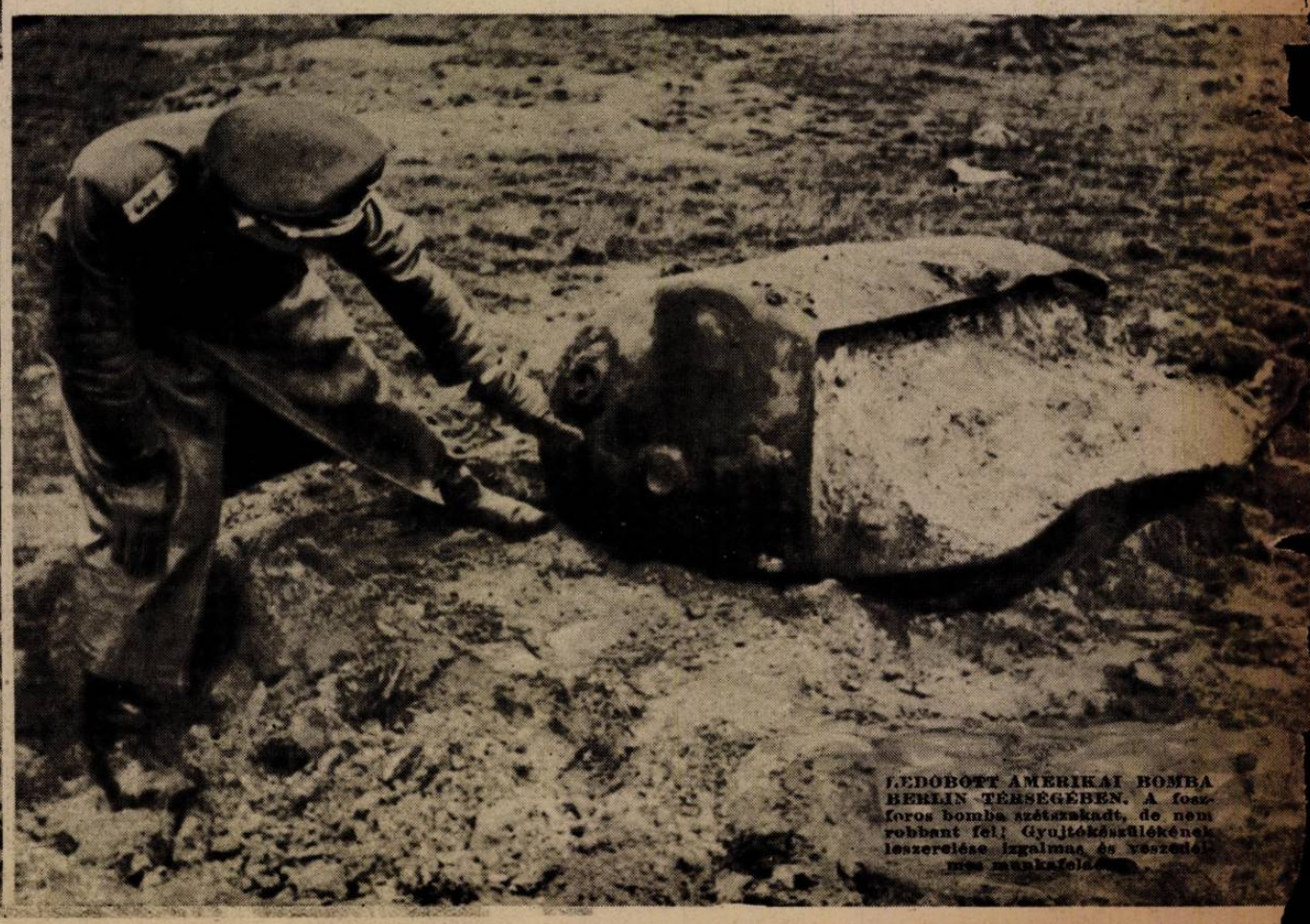

LEDOBOTT AMERIKAI BOMBA BERLIN TÉRSÉGÉBEN. A foszforos bomba szétszakadt, de nem robbant fel! Gyujtókészülékének leszerelése izgalmas és veszedelmes munkafeladat

NÉMET GYORSNASZÁDOK HARCA A LA MANCHE CSATORNÁBAN. Az elmúlott héten a legkisebb hadihajóegységek megtámadtak egy angol karaván t, megtorpedóztak 3 gőzöst és veszteség nélkül visszatértek állomáshelyükre

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

gyobb német harccsoportot sikerült az ellenségnek január 28-án elvágni és Cserkasszi közelében katlanba szorítani. A német csapatok *Stemmermann* tüzérségi tábornok és *Lieb* altábornagy vezetése mellett hősiesen felfogták a bolsevisták óriási túlerejű szorítását és vitézül kitartottak mindaddig, míg *Breith* páncélos tábornok és *Vorman* altábornagy felmentésre induló harccsoportjainak közreműködésével, rohammal áttörték az orosz zárógyűrűt és *átvágták magukat a német összefüggő főarcvonalba.* Stemmermann tüzérségi tábornok a kitörés utolsó napján harckocsijában tüzérségi találatot kapott és elesett. *A harcok során február 4-től 18-ig a szovjet 728 páncélost és rohamlöveget, valamint 800 egyéb löveget veszített.* A vitéz német gránátosok többezer foglyot is magukkal hoztak a katlanból. A német erők ellátásában döntő szerepet töltött be *Seidemann* altábornagy 8-ik repülőhadteste, melynek harci és szállítógépei az ellátó szolgálaton kívül több, mint 2400 sebesültet szállítottak hátra. Ezzel a hadművelettel a német katona új ragyogó példáját írta be a német katonai erények történelmébe!

Heves támadások és ellentámadások zajlotak le *Krivoj Rog, Zsazskov és Zvenigorodka* térségeiben. Krivoj Rogtól délre a német gránátosok betörtek a szovjet vonalakba, lezártak egy hézagot és előnyösen kiigazították állásaikat. *Súlyos harcokra került sor Krivoj Rogban, melyek során a várost 22-én, minden hadifontosságú berendezésének szétrombolása után a német csapatok kiürítették.* — A *Pripjet* mocsarak és a *Berezina* térségében számos sikertelen erőlködés után hatalmas erők összpontosításával újabb rohamot indított a szovjet. *A harcok még teljes erővel dúlnak,* a német védők megingathatatlanul tartják a főarcvonalat a vörös áradat ellen. A szovjet csapatok több ponton betörtek ugyan a védelmi rendszerbe, de a német hadosztályok elreteszelték a hézagokat. *A harcok során kiürítették a frontkiszögellésben lévő Rogacsev városát, melynek csupán romjai jutottak a bolsevisták kezére.*

A Vitebszktől északra eső frontszakaszon a német kötelékek parancsot kaptak az arcvonal megrövidítésére és kiigazítására. A német hadosztályok elszakadtak az ellenségtől és útban vannak az új főarcvonal felé. E hadműveletek során kiürítették Cholm városának romjait és beiktatták az új német védelmi rendszerbe a Pejpusz tavat. Észtországban elrendelték az általános mozgósítást! A német hivatalosból kitünik, észt önkéntesek máris vitézül kitüntették magukat a Narvánál vívott harcokban.

A szovjet légierők újabb dicstelen támadásokat hajtottak végre a finn lakosság megfélemlítése céljából. A támadások főleg *Helsinki, Oulu, Turku* és *Mariahamn ellen irányultak.*

Olaszországban

a nettunoi hídfő körül játszódtak le lényegesebb harcicselekmények. Az angolszászok kudarca egyre nyilvánvalóbb lesz. *Kesselring* vezértábornagy csapatai odaszegezték az ellenséget a hídfőbe, ahonnan tapodtat sem tudnak előrenyomulni. Az angolszász csapatok öngyilkossága lenne, nehéz hajóágyúik védősugarát túllépni. A német messzehordó tüzérség állandóan tűz alatt tartja a hídfő minden fontos pontját. *Súlyos harcok alakultak ki Apriliánál, ahol több angolszász köteléket katlanba szorítottak és felszámoltak a németek és sokszáz foglyot ejtettek s számos gyalogsági fegyvert zsákmányoltak.* A német légierő és a tengeralattjárók tovább pusztították az *anzioi hajóforgalmat,* valamint a kikötőberendezéseket, melynek során elsülyesztettek három partraszállási hajót és 23.000 tonnányi ellátó hajóteret, továbbá súlyosan megrongáltak 49.000 tonnát kitevő több szállítóhajót. *Egy német tengeralattjáró felrobbantott egy angol cirkálót is Nettuno vizein!* Az arcvonal egyéb részein mindössze *Cassinonál és Castelfortenél* került jelentősebb összeütközésekre sor. A német jelentés szerint a hídfőállás előtti harcokban 5700 angolszász került német fogságba és közel 300 angol és amerikai harckocsi semmisült meg.

A légi háború

szokatlan hirtelenséggel lángolt fel a héten! Idáig még soha nem látott arányú légiütközetek tomboltak és a német légi elhárítás is új csúcseredményeket ért el. *A háború súlypontja szinte áthelyezkedett a földről a levegőbe, ami beveztője lehet talán egészen új, döntő hadműveleteknek...* Sűrű angol és amerikai légirajok repültek be az egész hét folyamán a birodalom területe fölé és súlyos támadásokat intéztek, főleg *Lipcse, Stuttgart, Schweinfurt, Regensburg, Gotha, Fürth* és *Augsburg* lakónegyedei ellen. Az angolszász bombázórajok rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. *Február 20-tól 26-ig a német földi és légi elhárítás összesen 616 ellenséges gépet lőtt le birodalmi terület fölött, ami naponta átlag 100-nál több lelőtt gépet jelent!* Számos terrortámadást hajtottak végre az angolszász gépek még *Sebenico, Spalato, Fiume* és többizben először, *Zágráb ellen.*

A német légierő fokozatos ütemben megkezdte London rendszeres bombázását. Német körök nyomatékosan hangsúlyozták, hogy ezek a támadások távolról sem jelentik még a megtorlást! Az elmúlt héten jóformán minden éjszaka megtámadták Londont a német repülők és 6000 tonna romboló és gyujtóbomba ledobásával óriási károkat okoztak. A német lapok újfajta *„Sondermuster K"* jelzésű gyujtóbombáról írtak, melyet különösen nagy hatással alkalmaztak. A legfeltűnőbb jelenség a londoni légitámadásokban az, hogy *jóformán alig néhány német gépet tudott a hatalmasan megerősített angol légelhárítás lelőni!*

A GYORSNASZÁD MOTORHELYISÉGE. Kiváló technikai felszerelés és a személyzet szaktudása biztosítja a naszádok harci erejét

„A REPÜLŐ BÁLNA." A német B W 138-as tengeri repülőgépek biztosítják az utánpótlást a Krim félszigetre. Ezek a hatalmas gépek a Fekete tenger öbleiből szállnak fel védeni a hajókaravánokat nehéz útjukon

MINDEN ÉJJEL TÁMADJÁK az új német harci repülőgépek Londont és környékét. A pusztulás méreteiről Angliából is riasztó híreket közöl a világsajtó

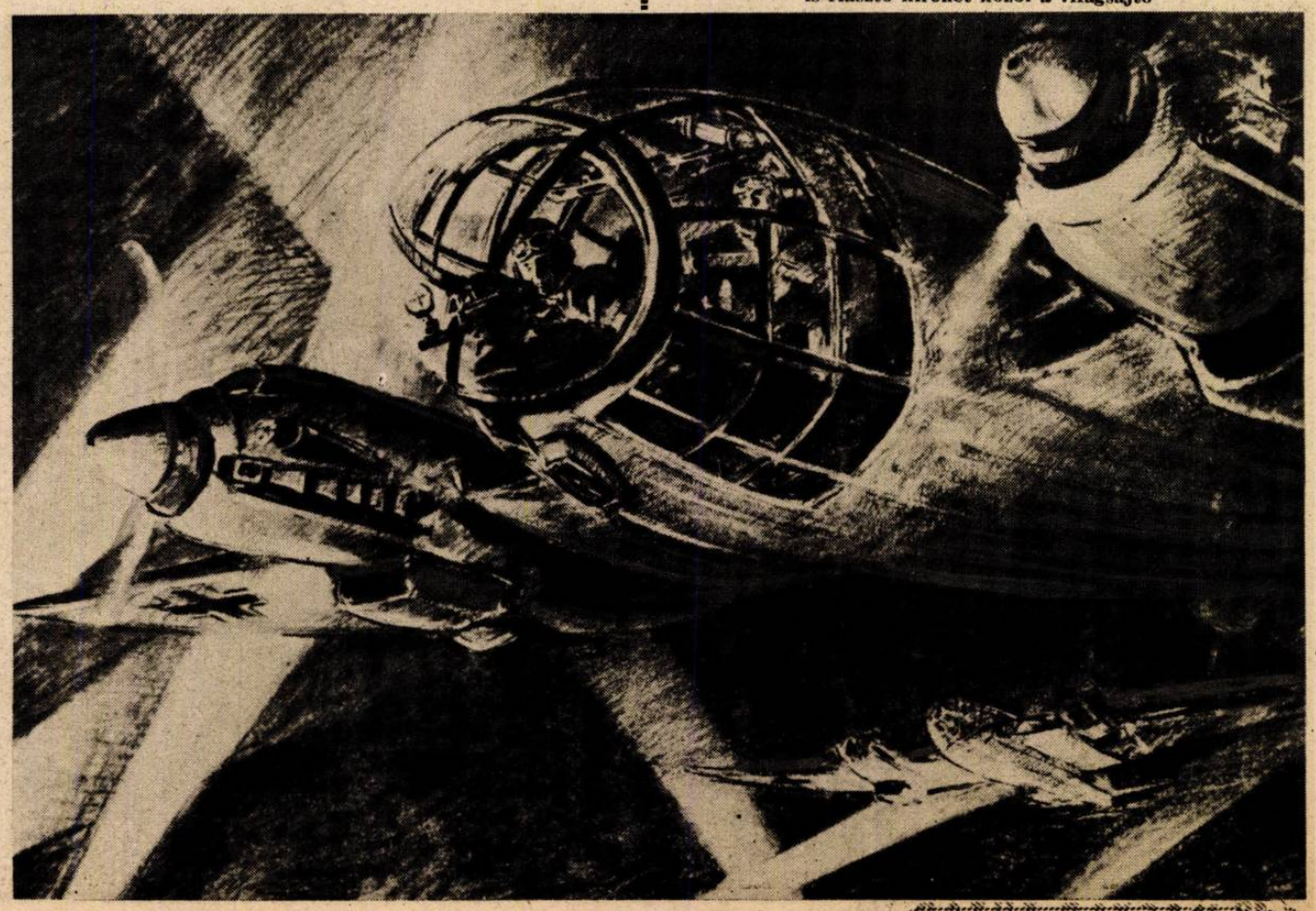

HONVÉDEINK DICSŐSÉGE

JUHÁSZ ANDRÁS
orvos alezredes, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon

KARLÁNYI ERVIN
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal, II. oszt. német Vaskereszt, I. oszt. német Vaskereszt

BARANYI ELEK
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal. II. oszt. német Vaskereszt, I. oszt. német Vaskereszt

ZENTEI MÁTYÁS
főhadnagy, Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kardokkal hadiszalagon

JANZSÓ FERENC
tart. főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal, II. oszt. német Vaskereszt

DR. FÉLEGYHÁZI ELEMÉR
tart. főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

BAROSSÓ LÁSZLÓ
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

SZABÓ JÁNOS
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

v. ORSOVAY ERVIN
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon kardokkal

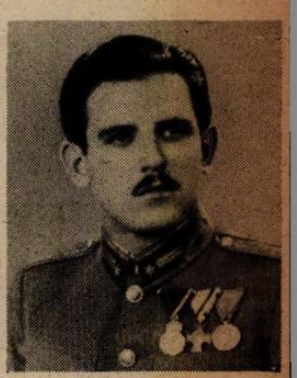

KORÉH ISTVÁN
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme a hadiszalagon

SÁFRÁNY IMRE
zászlós, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

JAGICZA JÁNOS
főtörzsőrmester, Magyar Ezüst Érdemkereszt a hadiszalagon

GYÖRFALVI JÓZSEF
törzsőrmester, Magyar Bronz Érdemkereszt a hadiszalagon

KÁLOCSAI SÁNDOR
őrmester, Magyar Bronz Érdemkereszt hadiszalagon

RÓNAY JÓZSEF
őrmester, Magyar Bronz Érdemkereszt hadiszalagon

KÁLLAY JÁNOS
őrmester, Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem

VIKMON IMRE
szakaszvezető, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

ÉRSEK GYULA
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KAUSZ JÓZSEF
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

CSOM JÁNOS
szakaszvezető, Magyar Bronz Érdemkereszt a hadiszalagon,

KOVÁCS LÁSZLÓ
tizedes, Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem

BOGÁRI LÁSZLÓ
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KONTOR IMRE
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

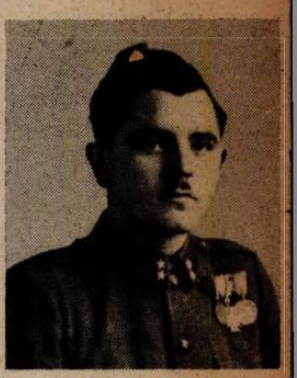

PARRAG LÁSZLÓ
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HORVÁT JÁNOS
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

JANCSÁK JÁNOS
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

VÉGH ISTVÁN
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KATOVICS LAJOS
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HORVÁTH VENDEL
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

CEVEIDER JÁNOS
honvéd, Magyar Bronz Vitézségi Érem

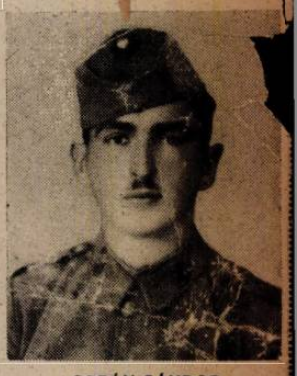

ORBÁN SÁNDOR
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

TELEGDI CSANÁDI PÁL
őrnagy, hősi halált halt

BADACSONYI VASTAG GYULA
tizedes, hősi halált halt

ANKOBÁK JÁNOS
tizedes, eltünt

FEKÉSHÁZI ISTVÁN
tizedes, eltünt

GÁL SÁNDOR
honvéd, hősi halált halt

PARAG ZOLTÁN
honvéd, hősi halált halt

BAZSIK MIHÁLY
honvéd, eltünt

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(80)

— Hát én nem így gondolkozom...

Juda csendes, de nagyon határozott hangon szólt közbe. Mintha hosszú töprengés után jutott volna magával végső megállapodásra, tenyerébe támasztott arccal, s olyan halkan, hogy a zenétől alig lehetett hallani mondatait, egyszerre fejtegetni kezdte, miért nem hajlandó visszavonultan nézni: mi történik körülötte.

Cecil is, Hugó is csodálkozva bámulták a sovány, máskor kissé mindig határozatlannak tetsző fiatal férfit, aki riadozott a váratlan fordulatoktól, olykor csaknem gyávának tünt. A változás érthetetlen volt, hiszen pár perccel előbb még csaknem vigasztalásra szorult. Most egy hadvezér körültekintő modorában adta elő terveit s Hugót is vállveregető módon biztatta:

— Én szívesen együtt dolgozom magával, ha akarja. Két ember sokat jelent, ha összefog, hiszen amit az újakból láttam, voltaképpen nem elijesztő. Csürhe népség... Alkalmi vámszedői a szerencsének, azt is mondhatnám, alkalmi árusok, akik nem jelentenek konkurrenciát a szolid régi kereskedőknek, a nagy firmáknak...

Igen, ő már tudja, mit kell tenni. Bolond, aki visszariad, passzivitásba vonul, hiszen csak azt akarják azok, akik zsidóznak, semmi egyebet. Hagyják el a vadászterületet a régi puskások, hogy aztán ők elfoglalhassák a finom leshelyeket, amelyekre a nagy vadak rájárnak... Hát ebből semmi se lesz. Vajjon foglalkozik a rezervált elbujdosás gondolatával egy is az igazán elismert tekintélyek közül? Sándor Pálék, Krausz Simonék, Weisz Fülöpék és a többiek? Ó, bizonyosan eszükbe se jut ilyen ostobaság. Ha már a régi rend lassanként helyreáll, a pénz tekintélye, a vagyon befolyása is ugyanaz lesz, mint régen volt... Hogy egy ujság zsidózik? Hát aztán? Meg kell számolni a közömböseket, vagy azokat is, amelyek majd védelmet nyujtanak és ártalmatlanná teszik a kiáltozókat.

— Én láttam ma egy olyan lapot, — mondta a megvetés utánozhatatlan hangsúlyával. — Nagyon egyhangú dolog... Meglátja, az emberek rövid idő alatt megúnják olvasni. Olyan, mintha valaki örökké citeraszót hallgatna, álmosító lesz végül az egyhangú dallam, a primitív hangszerelés.

Hugó hitetlenül ingatta fejét.

— Gondolja? Maga túl optimista...

— Fenét! Csak igyekszem reálisan gondolkozni. Képzelje el, hogy egy ujság minden nap a zsidókat dicsérné és a keresztényeket szidná. A zsidók egy darabig örülnének neki, aztán unalmasnak találnák. Megvennék azt a lapot, amelyik gyalázza őket, mert az ember olyan természetű, hogy sokkal kiváncsibb az ellenségei véleményére, mint a barátaiéra. No, nem?

— Nagy szofista maga, — nevetett Hugó. — Ezt alighanem Andortól tanulta, ő szokott ilyen elképesztőeket mondani. Ha az ember hallgatja, szinte hajlandó magának elhinni, hogy igaz, amit mond.

— Igaz is! Majd emlékezzék rá, ha beteljesedik... Látja, ma este én is elhatároztam, hogy veszek magamnak egyet abból a lapból. Látni akarom, mit ír... A keresztények is kedvet kapnak majd idővel másfajta olvasmányokra, s a többi már egyszerű lesz!

— Maga csakugyan túl szimplának látja ezt a változást, adja Isten, hogy igaza legyen.

Cecil nem avatkozott a diskurzusba. Nézte és hallgatta a két férfit, s olykor megborzongott szavaiktól. Nem, nem most hallott először ilyesmit, hiszen csaknem húsz év óta élt Hugó mellett és a család általában nem igen feszélyeztette magát az ő jelenlététől, ha meg akart vitatni valamit. Hozzászokott a csúfolódó modorhoz, s ahogy telt az idő, úgy vert gyökeret szívében a kisebbségi érzés. Hiszen lépten-nyomon azt kellett látnia, hogy ezek utolérhetetlen fölényben vannak az ő fajtájával szemben, ezerszer szívósabbak s kiszámíthatatlanul vakmerőbbek, nem is szólva már lelkiismeretük könnyedségéről. Visszavonult hát s valami hűvös, erőszakolt előkelőséggel, — az egyetlen tulajdonsággal, amiből benne volt több, — csak szemlélte ura és a rokonság dolgait. Ez volt, amivel olykor még fölébük is kerekedett, amiért irigyelték s meghunyászkodtak előtte. Hogy viselkedni tudott, szépen enni, belépni valahová, magától értetődően társalogni előkelő állású emberekkel, — de ezzel szemben ők értettek az üzlethez, ők voltak képesek megszerezni mindent, amire vágyuk támadt, s legyűrni mindenkit, aki útjukba állott. Az értékek praktikus haszna az ő javukra billentette a mérleget.

Most is kissé félrehúzódva ült, erőszakoltan hallgatta a zenét, amely Zerkowicz-slágert nyúzott, most már harmadszor, egy nekibúsult férfi utasítására. Pezsgő állott a mulatozó asztalán, gyönyörű oldalú ezüst vödörben, előtte gyertya égett, melynek lángjánál percenként gyujtotta meg makacsul kialvó szivarját. Vele szemközt vékony, sovány, riadt leány ült, valószínűtlenül karcsú derékkal, szőke, dús hajkoronával. Látszott rajta, hogy csak tegnap került ki a szegénység valamelyik sötét pinceodujából: szomorú penészvirág. Ruháit nem tudta viselni, kezeit, melyek szélesek és vörösek voltak, nem merte a fehér terítőre emelni, bátortalanul mosolygott s mint idomítás közben keményen bántalmazott sajnálatraméltó állat, örökké szomszédja tekintetét leste.

Éva jutott eszébe, a szegény gyermek...

Rég tudott mindent, Andor egy napon közlékenyen elmesélte, bizalmasan: mi történt ugyanebben a lokalitásban, miután tőlük azon az emlékezetes estén elváltak. Sokáig undorodott akkor Balassától, s alig volt képes megállni, hogy szemébe ne vágja: milyen hitvány embernek tartja. Most megint feltört torkán az emlék keserű íze s kedve lett volna figyelmeztetni szomszédját: nézze milyen undorító jelenet, nem emlékezteti valamire magát?

— Asszonyom, — fordult feléje hirtelen, mintha megérezte volna, hogy gondolatban vele foglalkozik, — bocsássa meg, ha olyasmiről beszéltünk, ami magát nem érdekli. De tudja, nekünk, férfiaknak az üzlet olyan, mint maguknak a divat... Előbb-utóbb szóba kerül. Jobb, ha minél hamarább túl estünk rajta. Nem igaz?

— Ó, ne zavartassák magukat...

Hugó gyanakvó tekintettel mérte végig. Nem akar megint valami arisztokratikus gőggel arcukba vágni egy kellemetlen mondatot, vagy egy szót csak, aminek értelmét egyedül ő tudja? Kölcsönösen tar-

— Azt hiszem, sikerült a férjébe egy kis lelket vernem... Tartoztam neki ezzel, volt idő, amikor nélküle én estem volna kétségbe.

A pártfogó hangra Hugó felemelte a fejét.

— Hát olyan nagyon talán mégse vagyok kétségbeesve, hogy mentőakciót kelljen értem indítani, kedvesem!

— Ugyan...

Sándor tünt fel az asztalok közt. Feléjük tartott, mögötte csaknem kétméteres, kissé hajlott hátú úr baktatott, hanyag léptekkel. Szmokingot viselt, régimódit, de egyáltalán nem hatott nevetségesnek, pedig a kabát széle fényes selyemmel szegett volt. Jobb szemén monokli villogott, zsinór nélkül, mintegy odanőve a dús, erős szemöldök alá.

— Ki ez a maskara? — kérdezte Juda.

Sándor szemével intett s már előttünk is állt. Oldalt lépett és széles gesztussal mutatta be pártfogoltját:

— Ritter von Rohlena, volt ulánuskapitány.

Hugó kelletlenül felállt, s Juda is üdvözölte a jövevényt, aki mély hódolattal hajolt meg Cecil előtt enyhe bokacsattogtatással, s kissé már bizonytalanul.

— A kapitány úr Bécsben szolgált, — magyarázta Sándor, — nekem régi, kedves vendégem s hallotta, hogy Balassa most jött meg a császárvárosból. Megkért, hozzam össze az urakat, szeretne hallani egyetmást az ottani viszonyokról.

— Kérem, nagyon szívesen, bár...

Azt akarta mondani, hogy nem igen forgott azokban a társaságokban, amelyeknek tagjait az egykori ulánus ismerte, de a mondat második felét lenyelte.

— Megengedi asszonyom, s önök is, uraim, hogy pár percre megzavarjam társaságukat... Tudom, hogy szokatlan és talán neveletlen dolog, de az embert a szíve nem hagyja okosan és tisztelettudóan viselkedni néha.

tottak egymástól s kölcsönösen megvetették egymás fajtáját, csak éppen Hugó a reménytelen vágyakozás egy fajtájával gyűlölködött. Egy emberével, akinek minden álma: olyannak lenni, amilyen a másik, s gyanítja, hogy ez soha nem sikerülhet neki.

Kicsit ittas volt már, de csak annyira, hogy közlékennyé tette az alkohol s elérzékenyítette, mint a magányos férfiakat általában. Elegáns gyakorlottsággal mondott pár finom bókot Cecilnek, s szóval tartotta mindhármukat. Az asszony mindjárt megsze-

VIGÉC A FALUN

— Vegyen könyveket János bácsi. Molnár, Heltai, Földes, Szép Ernő, Bús-Fekete, Kóbor, Bíró, mind eladó olcsón...

— Már ne tessék velem bolondozni tisztelt úr. Ez a sok jónevű magyar író, egy ilyen csúnya zsidóra bízta volna a portékáját?...

A HEVES REBEKKA:

— Avval az édes zsidó fiúval szeretnék táncolni, aki meggyujtotta a New York kávéházban a függönyt. Abban van tűz...

ÚJ GAZDAGÉK KÖTELESSÉGE:

— Ez egy sport uram? Ez egy marhaság! Itt törtelem a bokámat, ahelyett, hogy nyugodtan árdrágítanék odahaza...

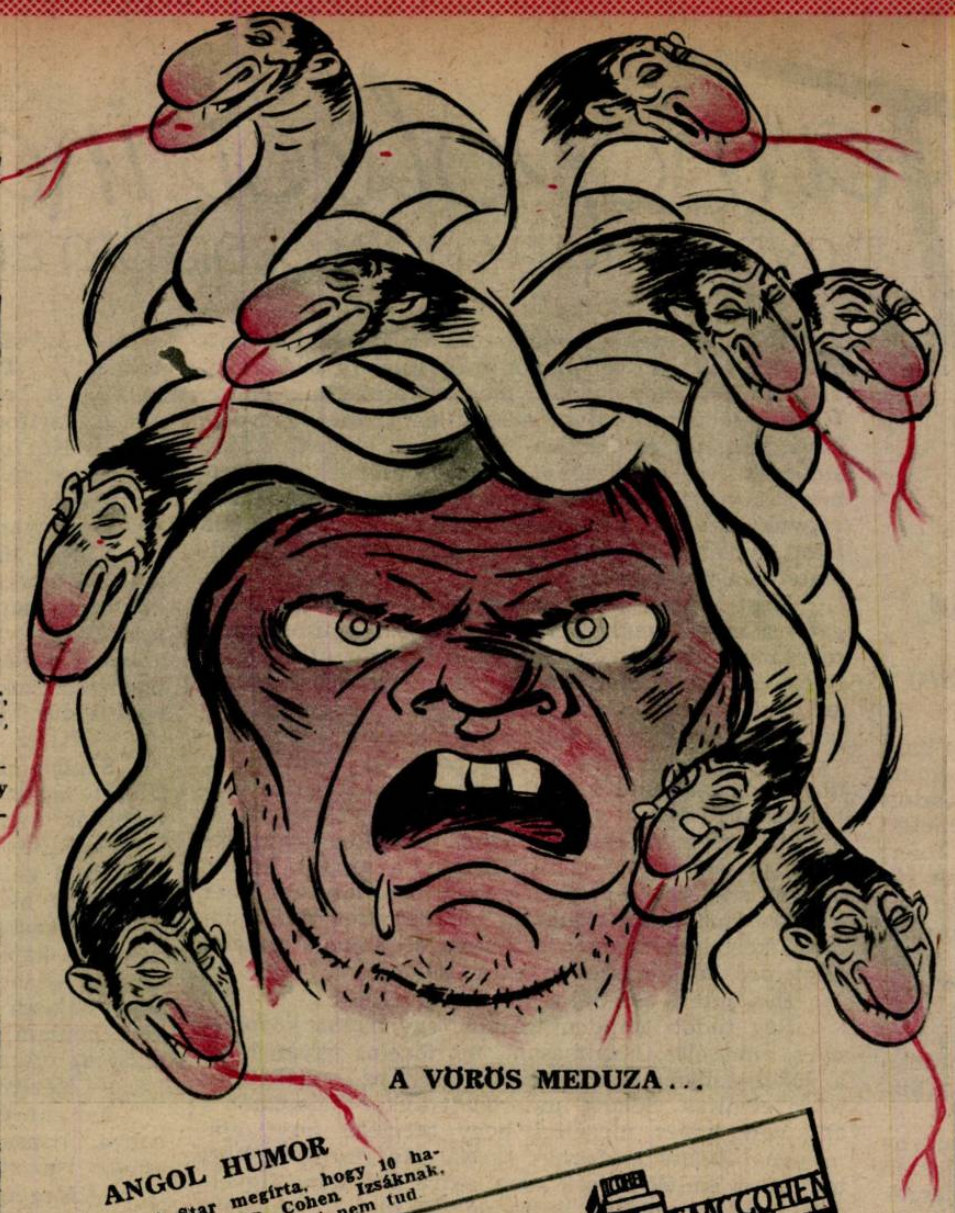

A VÖRÖS MEDUZA...

ANGOL HUMOR

(A londoni Star megírta, hogy 10 hatalmas üzletháza van Cohen Izsáknak, pedig sem írni, sem olvasni nem tud

AZ ORVOSI BIZONYÍTVÁNY

— Maga tejet is kap kedves Blitzweissné?

— Hát nem látja rajtam, hogy vészes vérszegénységben szenvedek?...

CSANGKAISEKNÉ ODAHAZA:

— Nagyon sokat beszélgettünk Amerikában a ti nyomorúságotokról. Mindenki meg volt hatva, de csak a saját csomagjaimat engedték visszahozni...

JOGOS FELHÁBORODÁS

— Mit szól, hogy ezek a Hollánderék több millió pengőt kisíboltak az országból...

— Egy nagy disznóság, kedves Tüchtigkrank úr, hogy eltitkolták előlünk a jó kezeket!...

HÁT SZABAD NEKI?...

— Pincér! Aztat mondják, hogy itt a Dunaparton sok a parazita! Mutasson egyet!...

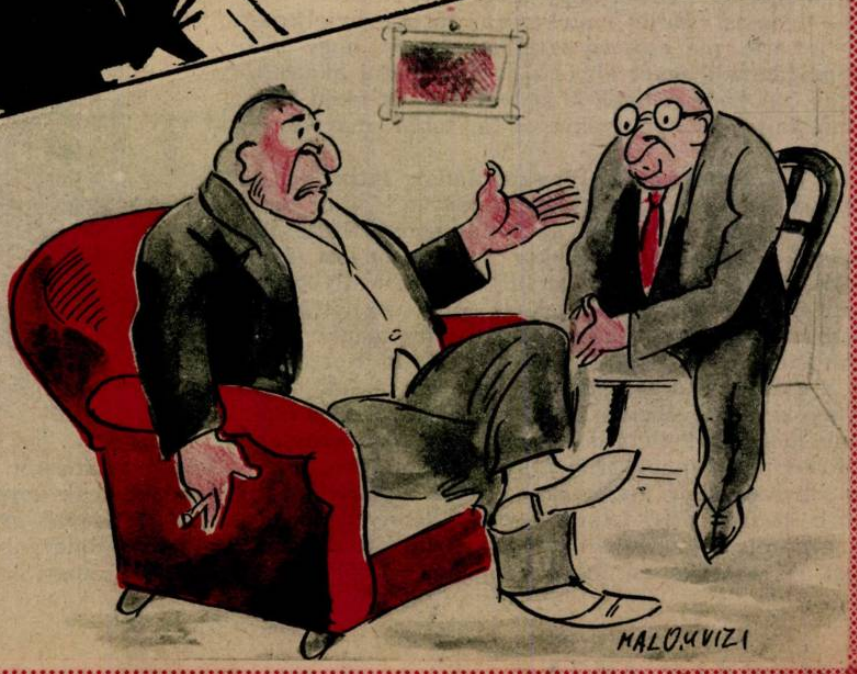

ette, olyan ártatlan, csaknem gyermekien szelid szürke szemei voltak a vén katonának, aki elmondta, hogy voltaképpen csak tartalékosként vett részt a háborúban s fogságból szökve itt rekedt.

— Nem tudok visszamenni többé Bécsbe, — ingatta fejét szomorúan, — azt hiszem, itt halok meg az önök szép országában... Az én számomra az a világ meghalt, idegen.

Judához fordult, kérdezősködött erről, arról, inkább csak utcákról, régi kávéházakról, mint emberekről. Kifaggatta: járt-e Schönbrunnban, s igaz-e, hogy a császári kertet megnyitották a profán nép előtt, sőt a termekbe is szabad bejárása van mindenkinek, aki kíváncsi rájuk.

Fejét ingatva hallgatta a válaszokat, mint aki végkép nem ért valamit. Mulatságos figura volt, Hugó is, Juda is nevettek magukban rajta, egyedül Cecil sajnálta és szeme sarkában egy kibuggyanni készülő könnycseppel nézte. Ő értette bánatát, mély szomorúságát és céltalan életét ennek az idegennek.

— Nos, hagyjuk... — legyintett a kapitány, fehér, keskeny, de mégis izmos kezével, melyen óriás arany pecsétgyűrűt viselt. — Nem érdemes az embernek emésztenie magát.

Vidám harctéri históriákba fogott, majd megkérdezte: nem sérti-e meg a társaságot, ha pezsgőt hozat. Közelebb húzta székét az asztalhoz s most már otthonosan csevegett tovább. Elmondta, hogy fogságban is volt. Szibériába hurcolták az oroszok, az öreg császár haláláról csak fél évvel később értesült az istenhátamögötti lágerben, ahol magyar huszártisztekkel élt együtt. Büntetésből vitték őket a nyáron elviselhetetlenül forró, télen irtóztató hideg városka szélén épült, s a háború kitörése miatt már félbehagyott kaszárnyába, ahonnét még levelet se írhattak.

— Azt hiszem, mindnyájunkat elsirattak itthon, már akinek volt, aki bánkódjék miatta. Szökni akartunk az úton, megvesztegettük a konvoj parancsnokát, egy részeges práporcsikot, de alighanem keveselte az összeget, mert feladott bennünket, elárulta, hogy egyvert is rejtegetünk...

Cecil érdeklődve hallgatta a történetet, melyet a Ritter száraz humorral adott elő, olyan gyakorlottan, mintha századszor mondaná el a legkisebb részletet is.

— Itt hordom magammal a névsort, hetvenen voltunk, s valami húsz magyar úr köztünk, sneidig, kedves fickók, két bakatiszt kivételével valamennyien huszárok. Mindjárt felolvasom, hátha ismernek közülük valakit. Valahányszor összeakadok új idegen társasággal, mindig kérek pár percet erre... Már három esetben találtam embereket, akik halottnak hitt barátaikra bukkantak a listán.

Benyúlt zsebébe, levéltárcájából egy elrongyolt szélű papírt vett elő, gondosan kiteregette és egyenként olvasta róla a neveket. Csupa ismeretlen, soha nem hallott idegen név, az itthoni lakcímekkel.

Hugó és Juda nem is igen ügyeltek rá.

Egyszerre azonban Cecil felsikoltott:

— Hallja, Balassa? Hallja?

— Tessék?

— Nem figyelt ide? Gyéressy... Az Éva bátyja...

— Mi? Hogy?

— Az Éva bátyja is ott volt...

— Hol? A táborban? Élve?

— Igen... Mondja csak még egyszer, kedves Rohlena!

— Ismerik? Gyéressy hadnagy. Az apja Ádám volt, császári és királyi kamarás, földbirtokos. Özegy édesanyja és húga van itthon...

— Hallja? Hallja? Él az Éva bátyja!

Juda nem tudta, mit szóljon. Homloka meghideglett, jóformán gondolkodni se birt most. Hogyan? Hát nem halt meg? Eltünt, azt mondta a Vöröskereszt, egyáltalán semmi hírt nem lehetett róla szerezni, bizalmasan közölték is vele, hogy úgy vehetik: soha nem tér többé vissza, mert a fogolytáborokban sincsen... Hát persze, ha valami büntető lágerbe, vagy hová vitték... Vagy csak hazudik ez a furcsa ember, szélhámoskodik a névsorral? De honnét tudná, hogy közülük valaki ismeri Gyéressy Ádám fiát?

Fürkészte a kapitány arcát, de semmi gyanusat nem tudott leolvasni e kissé barázdált, megviselt ábrázatról. Derű, őszinteség, barátságos nyiltság ragyogott rajta, s szemében az öröm, hogy megint sikerült felfedezni valakit, akinek hírt adhatott egy eltűnt, tán rég megsíratott bajtársról.

Cecil Juda arcát vizsgálgatta ugyanígy.

S mintha könyvből olvasta volna, oly biztosan és határozottan ismerte fel vonásain a kelletlenség, a bosszúság, később a félelem kifejezését. Nem, ennek az embernek egyáltalán nem volt ínyére, hogy barátja váratlanul megkerült, hogy pártfogoltjainak rokonáról ilyen örvendetes hírt hallott. Emlékezett rá: régebben mindig azt szokta mondogatni, hogy az eltűnt huszártiszttel a legbizalmasabb viszonyban volt, s mielőtt a harctérre indult, ő maga bízta rá özvegy anyját és féltett húgát, — mintegy gyámul jelölte ki számukra, bármilyen eshetőségre. És most, íme, az együttérző jóbarát képtelen elrejteni kelletlen érzéseit.

Nem tudta megállni, hogy elhallgassa gondolatát, s csaknem éles hangon fordult hozzá:

— A váratlan öröm néha ugyanolyan hatással van az emberre, mint a csapások... Nem gondolja, kedves Balassa?

Juda zavartan mormogott.

— Igen, igen... Hiszen mindnyájan azt hittük már, hogy örökre odaveszett szegény. Belenyugodtunk a gondolatba, s ilyen váratlanul hallani az ellenkezőjét, csaknem olyan, mint amikor az ember kísértettel találkozik...

Hugó szívarjának füstje után bámult és közömbösen jegyezte meg:

— Néhány esztendeig még alighanem sűrűn leszünk tanúi az ilyen kísértetjárásoknak. Oroszország igen nagy, s foglyok tízezrei élhetnek még ott, elfelejtve valami Isten háta mögötti táborban.

A kapitány helyeslően bólogatott:

— Persze,... Szibéria, Kína, Japán, Mandzsúria földjén egyformán kallódnak a szerencsétlen foglyok, akik talán nem is jöhetnek vissza többé soha.

Juda arra gondolt, hogy esetleg a Gyéressy fiú is erre a sorra juthat. Igazán semmit se bizonyít, hogy a kapitány együtt volt vele, azóta százszor elpusztulhatott, szökés közben, vagy a zűrzavarban, amely Oroszországban uralkodik. Az emberélet ott most igazán nem drága.

Lassacskán megnyugodott, arcáról eltűnt a tanácstalanság, félelem és bosszúság kifejezése, most már ő is az érdeklődés egy nemével tudta figyelni Rohlena szavait. Az egykori ulánustiszt a fantasztikus kalandokról, s embertelen szenvedésekről beszélt, melyeket átéltek. Az éhezésről, a durva bánásmódról, a betegségekről, s a tífuszjárványról, e szörnyű tömeggyilkosról, amely százanként szedte áldozatát a piszkos táborokban, a barakkokban egymás hegyére-hátára zsúfolt nyomorultak között.

Nem, igazán nincs oka a kétségbeesésre... Ahol ennyi veszedelem leselkedik egy ember életére, ott csoda volna, ha ép bőrrel megúszná olyan vékonypénzű ember, mint Gyéressy volt. Nem érdeklődött tovább, mindössze annyit mondott, hogy a rokonokat majd értesíti, azok bizonyosan éppúgy örülnek majd a hírnek, akárcsak ő maga.

— Ámbár, — tette hozzá, mintegy mentegetőzve, — azok után amiket ön most elmondott, tán jobb is lenne nem ébreszteni bennük túlzott reményeket. Lassanként megszokták már a gondolatot, hogy szegény fiú odaveszett a háborúban, s ha most megint illúziókba ringatjuk őket, a csalódás még keservesebb lesz. Talán végképpen összetöri őket. Ki tudja, hazakerül-e egyáltalán, még akkor is, ha kapitány úr életben hagyta ott? Hiszen mondja, hogy annyi járvány, szenvedés, veszedelem leselkedik ott az emberre... Ha egy napon váratlanul beállít, még mindig jobb, mintha egy életen keresztül hasztalanul várják, napról-napra fogyatkozó reménnyel.

A kapitány vállat vont.

— Nem akarok tanácsot adni... Annyi bizonyos, hogy én életben láttam őt és azt hiszem, haza is jön. Sneidig fiú volt, nem féltem.

Ott maradt még az asztalnál fél óráig, megittak pár pohár bort, aztán udvariasan búcsúzkodni kezdett. Juda attól félt, hogy meg találja kérdezni: hol lakik az özvegy anya, merre találhatja meg Gyéressy húgát. A felelet elől igazán nem zárkózhatott volna el, rendkívül furcsa lett volna, hogy ürügyet keressen a kitérésre, hazudjon valamit, s láthatóan ragaszkodjék ahhoz, hogy a hírt maga vigye meg. A kapitánynak azonban eszébe se jutott ilyesmi.

Mikor eltűnt már a játékterem bordó plüss ajtófüggönye mögött, Juda megkönnyebbülten sóhajtott Az ördög vitte volna el ezt a Sándort, minek cipelte ide, nagyon kellemetlen perceket szerzett. Az est, mely olyan szépen indult, s annyi hangulattal kecsegtetett, tökéletesen elromlott. Szájaíze keserűre változott, s bármily szívesen tette volna is, nem tudott szabadulni a gondolattól, hogy nagy veszedelem leselkedik reá. Mi lesz, ha ez a katona egy napon csakugyan beállít, s őt felelősségre vonja? Afelől nem ringatta magát illúziókban, hogy mindent megtud, ami történt, s talán első indulatától vezettetve, valami borzasztó dologra szánja el magát. Hallott már arról, hogy katonák, akik a harctérről hazajöttek, vagy fogságból visszakerültek, milyen irgalmatlan bosszút álltak családjuk ellenségein, s azokon, akik ártottak itthonmaradottaiknak. Esztendőkig odakint a fronton embert öltek, ezeknek igazán nem probléma egy élet. A másé se, épp úgy, mint ahogy a maguké nem volt az. Nem elég, hogy az ostoba és mind jobban súlyosodó körülményekkel kell vívnia, a lét bizonytalansága miatt rettegnie, most még egy embertől is féljen, s összerezzenjen minden kopogtatásra, minden lépésre, mely ajtaja előtt felhangzik?

Egy futó pillanatra most eszébe jutott, hogy jobb lett volna, ha Bécsben marad, vagy tovább fut onnét is, a világ legtávolabbi zugaiba, Amerikába, vagy Ausztráliába, csak minél messzibb innen. El ebből a felfordult világból, melyben az embernek semmi öröme sincs már, s úgy érzi, magát, mint az erdőben a vad, háta mögött a hajtókkal és csörtető puskásokkal.

— Mire gondol?

Hugó kérdése zavarta fel töprengéséből.

— Á,... semmi... ez a...

— Elhiszem, hogy meglepte a dolog.

— Igen, nem is tagadom. Tudja, én már elkönyveltem magamban, hogy rám marad a két gyámoltalan. Nekem a fiamon kívül senkim sincs... legalább is senki, aki egészen közel állana hozzám. Őket megszerettem.

Cecil epésen mosolygott:

— Különösen Évát. Nem?

— Mit akar ezzel mondani?

Hugó rosszalón csóválta a fejét, de az asszony nem vette észre, vagy nem akart tudomást szerezni róla.

— Évát? — kérdezte vissza vontatottan. — Nem értem, mit akar mondani.

— Ugyan... semmit. Nagyon rokonszenves teremtés, igazán szívtelennek kell lennie annak az embernek, aki nem ragaszkodik hozzá az első perctől kezdve.

— Igen, persze. Pontosan úgy van, ahogy mondja. Törékeny, szánandó, fiatal, szép és szerencsétlen. Én is... — bizonytalan mozdulattal fejezte be a mondatot.

— Arra nem gondolt még, hogy elvehetné feleségül? — folytatta kíméletlen kérdéseit az asszony.

— Elvenni?

— Persze. Szebb feleséget úgyse kapna.

— Nem hiszem, hogy hozzám jönne.

— Honnét tudja?

— Csak úgy gondolom. Nem az az ember vagyok, akiről olyan fajta lány álmodozni szokott.

— Azt hiszem, volt idő, amikor pedig foglalkozott ilyen gondolatokkal. Nem?

Juda hallgatott.

— Amikor például Éva itt járt Pesten...

Igyekezett megfogni Juda tekintetét, de a szemek pillantása makacsul kerülte az övét. Elkalandozott, önkénytelenül is abba az irányba, ahol valamikor a szeparék voltak, az elkülönített kis fülkék, az a bizonyos, homályos világítású, füstszagú különszoba.

Cecil észrevette ezt, s ki is találta, mire gondol. Mintha hirtelen másról akarna beszélni, témát váltani, könnyed hangon folytatta:

— Azt hiszem, maga eltöltött itt néhány mozgalmas éjszakát. Sűrűn járt ide annak idején?

Juda érezte, hogy arcába szalad a vér.

— Nem. Azt hiszem, mindössze kétszer, háromszor fordultam meg itt.

— S persze nem egyedül...

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-356. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

FÖLDI PARADICSOM
AZ EURÓPAI FRONT LEGDÉLIBB SZAKASZÁN
SZÁMOSZ SZIGETÉN